Geregistreer aan die H.P.K. as 'n Nuusblad.

DIE O.B.

5de Jrg. Kaapstad, Woensdag, 12 Des. 1945. No. 5.

V.S.A. Leen Elfhonderd Miljoen Pond aan Brittanje

Sterling-Gebiede Word Afgeskaf

Die Verenigde State van Amerika het ingewillig om £1,100,000,000 aan Brittanje te leen. Daarvan is £937,500,000 bestem vir handelskrediet en £162,500,000 as volle en finale vereffening van al Brittanje se skuld onder die hoof: Bruikleen en aanverwante sake.

Die lening dra twee persent rente en is terugbetaalbaar oor 'n tydperk van 50 jaar met aanvangsdatum 31 Desember 1951. William Clayton, Amerikaanse onder-minister van Buitelandse Sake, het verklaar dat Brittanje altesaam £1,490,000,000 sal moet terugbetaal. Dit beteken £35 miljoen jaarliks.

Brittanje het op sy beurt onderneem om binne 'n jaar, nadat die Amerikaanse Kongres en die Britse Parlement die lening bekragtig het, alle geblokkeerde sterling-balanse vry te stel.

DIE BETEKENIS VAN DIE LENING

Die ondertekenaars van die ooreenkoms, wat met hierdie lening bereik is, hoop en vertrou dat die volgende voordele daardeur behaal sal kan word, nl. dat

- Brittanje se ekonomie sal herleef, want die lening stel hierdie land nou in staat om goedere en dienste van die V.S.A. aan te koop; om die tekorte in sy betalingsbalans, in die oorgangstydperk na die oorlog, aan te suiwer; om 'n voldoende goud- en dollar-reserwe te handhaaf; en om die verpligtings van veelsydige handel na te kom.

- Aangesien vir die eerste keer 'n gemeenskaplike kode van billike reëls vir die internasionale handel daargestel is, dit 'n wêreldhandel en -geldstelsel, waarvolgens alle lande 'n veelsydige handel kan voer, moontlik sal maak.

- Die nasionalistiese en selfonderhoudende handelsvorm beëindig sal word en die veelsydige handel herstel sal word.

- Die ekonomiese opdeling van die wêreld uitgeskakel sal word en die gevaar van die totstandkoming van ekonomiese blokke verminder sal word.

KONFERENSIES

Die twee lande het besluit om voorlopige onderhandelings te voer met ander lande ten einde die weg te baan vir die uitvoering van die besluite waartoe hulle geraak het. Hierdie onderhandelings sal hoofsaaklik gaan oor die afbreek van handelsmure.

Die Britse regering moet reëlings tref met betrekking tot sy opgehoopte sterlingbalanse. Hy is voornemens om 'n deel van hierdie balanse onmiddellik vry te stel; 'n deel vanaf 1951 paaiementsgewyse vry te stel; en die res te gebruik vir die betaling van na-oorlogse skuld.

Teneinde die vraagstukke betreffende die afbreek van handelsmure (insluitende ryksvoorkeur, -tariewe, -subsidies, sterlingbalanse, ens.) te besleg, sal Brittanje vroegtydig 'n Rykskonferensie oor handelsake moet belê.

Die verwagting is dat aanstaande jaar in Maart of April 'n Internasionale Handelskonferensie belê sal word, om sake wat die veelsydige wêreldhandel kan vergemaklik, te bespreek.

KOMMENTAAR

Van Konserwatiewe kant word die ooreenkoms kwaai aangeval omdat dit 'n terugkeer tot die internasionale goudstandaard inhou en Brittanje die doeltreffende beheer oor sy volks-ekonomie gaan ontneem; omdat die afskaffing van sterlinggebiede die stabiliteit van sowel Brittanje as die Ryk ernstig gaan bedreig; en omdat die terugkeer tot die beginsel van geen diskriminasie in die handel 'n verbrokkelende uitwerking op die eenheid van die Ryk gaan hê.

Voorts word daarop gewys dat die ooreenkoms meebring dat Brittanje vanaf 1951 tot aan die end van die eeu maandeliks drie miljoen pond aan Amerika moet betaal. Dit is byna net soveel as die oorlogskuld-betalings na die vorige oorlog, wat Brittanje nie eers in staat was om vir 10 jaar vol te hou nie — wat nog te sê 50 jaar.

Daar is ook in die Verenigde State verset teen die lening. 'n Kongres-lid het ondersoek na Brittanje se „verborge bate" gevra voordat enige lening bekragtig word.

Die aanduidings is dat sowel die Amerikaanse Kongres as die Britse Parlement die lening gaan bekragtig.

V.S.A.-BLAD SE RUSLAND STEEL UNRRA-VOORRADE

Op gesag van die katolieke blad America skryf Southern Cross:

„Die openbare mening in die V.S.A. t.o.v. Sowjet-Rusland word eerder ongunstiger as andersom. Dinge, soos bv. onderstaande begin bekend word:

die gedwonge uitlewering van vlugtelinge deur Amerikaanse soldate aan 'n byna sekere dood of slawerny in lande wat deur die Russe beheer word;

die openlike versowjetisering van Pole en die likwidasie van elke potensiële anti-Sowjetleier;

die onbeskryflike skrikbewind waaraan die Litause volk blootgestel is;

die brutale en roekelose verjaging enersyds en vernederende verslawing andersyds van miljoene Sudeten-Duitsers (insluitende anti-Nazi's) deur die vroeëre demokratiese Tsjeggo-Slowakye.

UNRRA-BEAMPTES EN SWARTMARK

SAPA.-UP. berig dat dertien UNRRA.-beamptes geskors is en een Tsjeg tot 'n jaar tronkstraf gevonnis is weens swartmark-bedrywighede in die Britse besettingsgebied van Duitsland. Daarby is 600 UNRRA.-beamptes ontslaan, hoewel geen aanklagte teen hulle opgestel is nie.

Die verkragting van meer as 100,000 vroue, insluitende baie Nonne, in Hongarye deur die Sowjet-soldate; die diefstal van UNRRA-voorrade in Joego-Slawië, Dalmasië, Pole en die gebruik van hierdie voorrade om politieke doeleindes te dien."

Russe 'n Roofsugtige Volk

„Rusland is 'n roofsugtige, agressiewe nasie en ek sidder as ek dink aan wat 'n Duits-Russiese vereniging onder die Kommunistiese banier vir die vrede van die wêreld kon beteken."

Hierdie uitlating is verlede week deur sen. James Eastland (Demokraat) in die Amerikaanse Senaat gedoen. Hy het aangedring op die daarstelling van 'n ekonomies sterke Duitsland wat as bolwerk teen Rusland kan dien.

„Tensy die Verenigde State sy sadistiese beleid teenoor hierdie gewese vyandelike volk laat vaar," het sen. Eastland gesê, „sal die Kommunisme in Duitsland posvat. Ons moet 'n nuwe program opstel wat die Duitsers bevrediging en vooruitgang sal verseker. In die dae van Nero is Christene laas so wreed behandel."

Duitsers Mishandel Om Skuld te Beken

Duitse amptenare van die Dachau-konsentrasiekamp wat tans „verhoor" word, het verklarings by die hof ingedien wat lui dat offisiere van die V.S.A. hulle mishandel het tydens ondervraging.

Een Duitse amptenaar het verklaar dat hy sewe uur lank ondervra is. „'n Offisier van die Counter-Intelligence Service het my geslaan. Ek was veronderstel om te vertel hoeveel mense ek opgehang of geskiet het. Ek het gesê dat ek met 'n rein gewete kan getuig dat ek nooit iemand doodgemaak het nie. As gevolg van hierdie getuienis is ek met stokke en rubberslange geslaan totdat ek inmekaar gesak het."

'n Ander amptenaar, dr. Wittellen, het verklaar dat nadat hy vir 'n dag sonder kos moes bly hy vir sewe uur ondervra is. Die ondervraer het hom toegesnou: „Vark, leuenaar, moordenaar en skelm." Hy moes vir ses uur onder 'n verblindende lig staan.

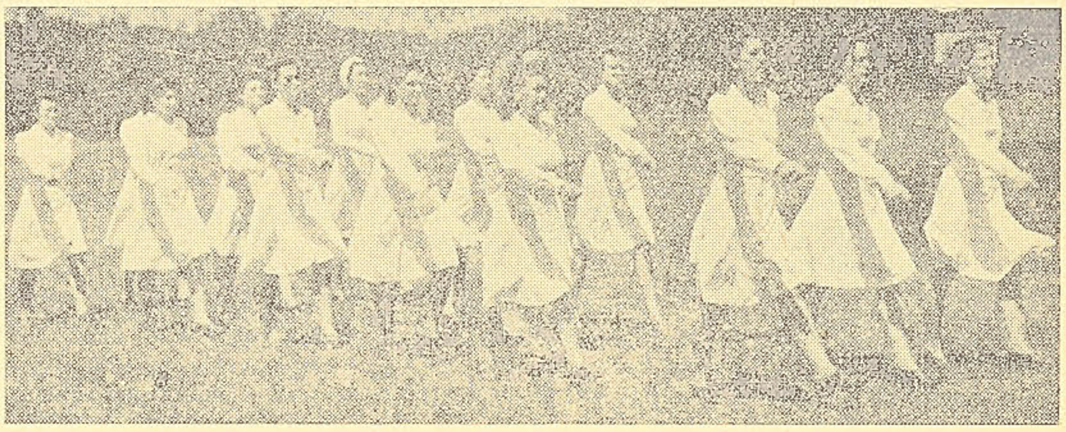

Kaapstadse Vrouewag Marsjeer

Regters Besorgd Oor Misdaad-Toename

„Ek sal my bes doen om 'n einde te maak aan hierdie soort skollie-misdaad, wat alte algemeen word", het regter Sutton verlede Maandag in Kaapstad verklaar toe hy ene Ismail op aanklag van roof tot vyf jaar dwangarbeid en agt rottanghoue gevonnis het.

Regter Jones het Dinsdag verklaar dat Kaapse vroue senuweeagtig en bang is om, selfs gedurende die dag, alleen tuis gelaat te word as gevolg van die toenemende misdaadgolf in die Skiereiland.

„As lang vonnisse die toestand sal verhelp, gaan ek alles in my vermoë doen om 'n einde daaraan te maak," het die regter gesê.

Die regter het verwys na die ligte vonnisse wat magistrate oplê vir huisbraak. „Ek beskou 'n vonnis van een maand tronkstraf vir huisbraak as belaglik," het hy verklaar. „Tog is dit die niksbeduidende straf wat deur magistrate opgelê word vir hierdie ernstige misdaad."

HUISBRAAK WORD SAAK IN STRAFHOF

Die Prokureur-generaal het opdrag gegee aan alle Randse openbare aanklaers om slegs voorlopige getuienis af te neem in diefstal- en huisbraak-sake. Hierdie getuienis moet aan hom voorgelê word en hy sal besluit of die saak in die Hooggeregshof of in die Magistraatshof verhoor sal word.

Regter Price van die Wes-Transvaalse Rondgaande Hof het verlede week volgehou om swaar strawwe op te lê vir veroordelings weens huisbraak en diefstal.

Duitsers Mag Wel Partypolitiek Dog Nie Sport Beoefen

Die Geallieerde Owerhede in Berlyn het Duitse sportklubs verbied om die volgende sportsoorte te beoefen: Boks; bergklim; jujitsu; roei; gewig-optel; draadloop; skaats; fietsry; veldsportnommers, en met seilskepe te vaar.

Hierteenoor het die Duitse politieke partye, wat in Geallieerde opdrag gestig word, opdrag gekry om monstervergaderinge te hou en op staatsgrondslag te organiseer.

Laat almal
U PYP
VERWELKOM

REMBRANDT TOBACCO CORPORATION (Overseas) Pty. Ltd

SOOS ONS LESERS DIT SIEN

Trek Na Stede

Mnr. A. L. de Jong, Robertson, skryf:

Uit onlangse koerantmededelings blyk dat die kerkvaders besorgd is oor die volksverskuiwings grootstede-toe. Opgawes van die Kerklike Kommissie verstrek tabelle van die verskuiwings, wat, soos dit my voorkom, in geen van die aangegewe tydvakke, dus onder geen een van die verskillend regerende partye enigsins afgeneem het nie.

Dit sal my niks verbaas as my Kerk ook nog soos vrouebonde reeds gedoen het, genoop sal wees om op die kleiner wordende plattelandse bevolking 'n beroep te doen om fondse vir die oprigting van meer koshuise en sosiale saamkomplekke in die grootstede om die verskuiwelinge te kan huisves en pret te verskaf.

Dit wil my voorkom dat dit wenslik word dat enige van ons Kweekskoolstudente aangewys moet word om 'n intensiewe studie van die sosiaal-ekonomie te maak.

Dit wil ook blyk dat die Kerklike Kommissie wat tans ondersoek instel na die volksverskuiwing (die tweede trek), welgerade sal wees om vas te stel of die liggame wat fondse insamel om volksgenote bystand te verleen en of beleggingsmaatskappye geregtig is om aan ondernemende volksgenote geld te kan voorskiet vir die stigting van sekondêre nywerhede in plattelandse sentrums. Die Hoogeerwaarde Kommissie sal voor rare feite te staan kom, onder andere, dat ou gevestigde plattelandse nyweraars van 16 tot 20 persent agter is by die grootstedelike konkurrensie en, tensy verandering van staatsbeleid intree, ook genoop sal wees om grootstedetoe te verskuiwe en met nog 'n sleep van plattelanders agter hulle aan.

Die Kerk het en kry te doen met die gevolge van ons soort ekonomiese beleid.

Demokratiese Diktatuur

Mnr. D. F. Meyer, Blomhoek, Tweeling, skryf:

Ek merk met verontwaardiging dat die Eerste Minister en leier van 'n demokratiese party in ons land nou die dag aan kommandante van die Nasionale Vrywilligerreserwe gesê het dat hy nou sal toelaat dat gewere aan betroubare boere verkoop word. Sover kan 'n imperialistiese demokraat gaan sonder om glo 'n diktator te wees.

Wie sou nou juis die sodanige betroubare boere wees? Ek veronderstel diegene wat te bang was om te gaan veg vir Stalin en die Asiatiese baasskap, en tuis gebly het om Afrikaners wat ontwapen was te vervolg en hulle wraak te koel met interneringskampe; en nou blyk dit daar is nog nie genoeg wraak geneem nie.

Ek vertrou ons volk se oë gaan oop, nou dat die sogenaamde demokratiese bewind hulle ware kleur wys.

(Volgens erkennings van afgevaardigdes op die Ver. Partykongres kan die soldate wat tydens die oorlog geveg het, ook nie meer deur die regering vertrou word nie.—Red.)

Wraaksug Teen Duitsers

Mev. H. V. V. Kotzé, pk. Stoffberg skryf:

Graag wil ek u vra is dit dan nie moontlik vir ons kerke om protes aan te teken teen die handelwyse teenoor die Duitse leiers nie? Duitsland wat destyds in ons benoudheid die meeste hulp aan ons verleen het, of moet ons almal swyg? selfs as die leiers krag en hulp van Hom wat deur misdadigers opgehang is, soek, word hulle agtervolg en bespot. Is dit die vrede wat wêreldkundig gemaak is en wat die oorwinnaars die geleentheid bied om hulle te wreek op weerlose leiers van 'n volk wat bekend was vir sy sterke optrede teen Kommunisme? Tereg sê die Bybel die Antichris is al aan die kom, net hy wat hom teëhou, moet uit die weg geruim word. Ons as oorblyfsel uit die martelaarskampe en tesame met die 26,000 vroue en kinders roep: hoe lang nog o Allerhoogste, voordat U ons regsaak verdedig teen die „Beskermer van klein nasies"?

„Ek was 16 maande in die kamp van die „Beskermer van klein nasies". Van 25 tot 30 lyke is op 'n dag grafwaarts gedra. Drie kerkhowe is in dié tyd aangelê.

Geld wat stom is, moet regmaak wat krom is — sê die kapitalisme. Die verteenwoordigers van die volk se nerings of beroepe moet sorg vir bestaansveiligheid — sê die Ossewabrandwag.

Oud-Gevangene Se Dank

Die familie Ras, Bokfontein, pos Wolhuterskop, skryf:

Hiermee wil ons die kamerade in ons geledere van die Ossewabrandwag hartlik bedank vir hulle troue ondersteuning en bystand tydens die inhegtenisneming van ons broodwinner hoofkomdt M. N. Ras (Tienie). Vir sestien en 'n half maand was daar 'n donker wolk oor ons.

Tog het ons krag geput uit die verwesenliking van ons leuse „Een vir almal en almal vir elkeen".

My persoonlike dank en waardering wil ek uitspreek aan die Hoofkwartier van Gebied F. en die vroue hartlik bedank vir die opofferings, vir al die kos wat ontvang is tydens die aanhouding in die Empire-tronk.

Ons wil die Hoofkommandantskap van Brits hartlik bedank vir hulle troue bystand. Nog meer waardeer ons die opoffering wat gedoen is met die ontvangs tydens my ontslag uit die tronk.

My persoonlike dank wil ek uitspreek aan gebiedsgeneraal Van der Westhuizen, genl. Behrens en genl. Smith.

Die stempel wat u afgedruk het in u besielende toesprake en die warme handdrukke wat ek ontvang het van elke kameraad en vriend, het die oortuiging laat herleef dat in geen ander organisasie die leuse van een vir almal en almal vir elkeen tot in die volle sin van die woord kan uitgeleef word soos in die Ossewabrandwag nie.

Met die skyn van onweerswolke wat lyk of dit wil verbytrek, maar wel vir ons groot probleme besorg, staan ons vas berade agter die leiding van ons K.G. en Grootraad om ons gemeenskaplike volksideaal te verwesenlik.

Hierby bied ek weer my dienste aan net waar ons leiding dit nodig vind om my te gebruik.

Met hartlike O.B.-groete vir 'n geseënde Kersfees en voorspoedige Nuwejaar aan elkeen.

TIENIE, ANNA en JANNIE RAS.

Beginsel Van Saamstem Oorboord

Nadat Frankryk hardnekkig geweier het om sy toestemming te verleen dat Duitsland as 'n ekonomiese eenheid bestuur moet word, het Amerika hom verlede week in kennis gestel dat daar oorgegaan sal word tot die invoering van 'n sentrale administrasie vir die hele Duitsland ondanks die Franse houding.

By die ooreenkoms oor die verdeling van Duitsland is bepaal dat al vier die besettingsmoondhede hul goedkeuring aan maatreëls moet heg. **Die Amerikaanse houding beteken dus nou 'n afwyking van die eenstemmigheidsbeginsel wat ook in die statute van die nuwe volkebond opgeneem is.** Van laasgenoemde het Eden, voormalige Britse minister van buitelandse sake onder die Churchill-bewind, reeds gesê dat dit 'n fout was om aan 'n grootmoondheid die reg te gee om in die laaste instansie self te besluit of hy 'n maatreël van die Verenigde Volke aanvaar of nie. In die roes van oorwinning het die leidende politici in die Westerse lande 'n sonderling naïwe vertroue in mekaar — en veral ook in die goeie bedoelings van Rusland geopenbaar. Die harde werklikheid van magspolitiek bring hulle met geleidelike skokke terug na nugterheid.

Jeugveldkt. Killie Theron Oorlede

„Sy Dagtaak Was Vir Hom Ook Volkstaak"

'n Tragiese ongeluk het Saterdag sy skaduwee gewerp oor die Boerejeuglaertrek wat gehou word op die plaas van hfgenl. Max Smuts in Franschhoek. Cornelis (Killie) Theron, 18-jarige seun van mnr. en mev. Pieter Theron van Bellville, het omtrent vyfuur die lewe gelaat terwyl hy saam met sy maats in die dam geswem het. Volgens die geneesheer is die dood te wyte aan hartkwaal wat ten gevolge van die verstolling van bloed in een van die are ingetree het.

Killie Theron het een keer deur die dam geswem en op die wal aan die oorkant gaan sit. Daarna het hy weer ingeduik, sonder om weer na die oppervlakte te kom. Sy maats het net sy hande bo die water gesien. Hulle het dadelik 'n tou gevorm om hom uit die water te haal. Kunsmatige asemhaling is toegepas, maar dit blyk dat hy reeds dood was toe hy uit die water gehaal is.

Killie Theron het so pas die Senior-Sertifikaat-eksamen afgelê en was van plan om later na die Kweekskool op Stellenbosch te gaan.

Die oorledene was Boerejeugveldkornet en stafdraer van die Kaapstadse O.B.-Blaasorkes.

Die begrafnis het Sondag met O.B.-eerbewys plaasgevind vanuit die N.G. Kerk, Bellville. Die diens is gelei deur ds. J. H. Steenkamp, wat 'n treffende rede gehou het na aanleiding van Genesis 42 : 30. Sy eerwaarde het o.a. ook gemeld dat die oorledene 'n Sondagskoolonderwyser was en vir predikant wou studeer. 'n Gebed is gedoen deur ds. H. R. Cillié, terwyl prop. D. J. du Toit by die graf voorgegaan het.

In die kerk het twee Boeredogters wag gestaan by die kis waarop die oorledene se rangband geplaas was. Drie Boerejeug- en drie O.B.-waglede in uniform het as draers opgetree.

'n Skare van meer as 600 het onder die speel van die dodemars deur die O.B.-blaasorkes, waarin die oorledene die hoedanigheid van stafdraer beklee het, die lykstoet gevorm. Agter die doodkis het die verskillende O.B.-afdelings in gelid gevolg.

By die graf het Gebiedsgenl. dr. F. D. du Toit van Zyl hulde gebring aan die oorledene.

Genl. Van Zyl het gesê dat die oorledene in sy kort leeftyd van 18 jaar, diens gelewer het aan sy huis, sy medemens en aan sy volk. Hy was van voorneme om in die kerkbediening te gaan, waardeur hy ook sy volk sou dien. Sy dagtaak was vir hom ook 'n volkstaak en dit het hom karakter gegee. Daaruit is ook vir ons 'n les te leer, want dit is die gesamentlike karakter en vermoë van elkeen van ons wat die karakter en vermoë van ons volk vorm. Spr. het melding gemaak dat die oorledene kort gelede aan sy moeder gesê het dat hy nie meer lank sal lewe nie; nogtans het hy getrou aan sy diens gebly tot aan sy einde.

By die neerlating van die kis het genl. J. A. Smith op saluut gestaan, onderwyl die slotsein geblaas is deur die orkesleier, komdt. S. J. Swanepoel.

Afdelings van die Boerejeugen O.B.-wag, sowel as die orkeslede, wat ook met die sang begelei het, het 'n erewag om die graf gevorm.

'n Groot aantal kranse is gelê.

MEUBELS
PRYSE STYG VINNIG
KOOP NOU!
Ons hou alleenlik goeie kwaliteit Meubels in voorraad
Werda Meubelhandelaars,
(EIENDOMS) BEPERK
Groote Kerkgebou — Kaapstad

MARKAGENTSKAP
VROEË MÔRE-MARK
KAAPSTAD
Betaling geskied onmiddellik, weekliks, maandeliks of soos verlang
Beste heersende pryse
MINNAAR EN VAN SCHOOR
Eienaar: GUSTAV RETIEF

SKILFERS

MOENIE U AANTREKLIKHEID BEDERF NIE
Raak ontslae van daardie lastige skilfers deur middel van
VOORSLAG-SKILFERMIDDEL
4/- Posvry van
VOORTREKKER-APTEEK
Kerklaan — Kaapstad (1)

ONDERSTEUN ONS ADVERTEERDERS

WIL U GRAAG MAKLIKER BOER?
B.-K.-K.
IS U BESTE VRIEND!
Skrywe dadelik in vir die B.-K.-K. se KORRESPONDENSIE-KURSUSSE in:
- BEESBOERDERY £10 kontant (of £12 op terme)
- BYEBOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)
- BOERDERY-BOEKHOU £5 kontant (of £7 op terme)
- DUIWEBOERDERY £3 kontant (of £5 op terme)
- HOUTWERK TUIS £5 kontant (of £7 op terme)
- PLUIMVEE-BOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)
- SKAAP- EN WOLBOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)
- TABAKBOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)
- VARKBOERDERY £5 kontant (of £7 op terme)

HUISVROU!
Met B.K.K. se beroemde HUISHOUDKUNDE-KURSUS sal u Huishouding 'n plesier wees. — £5 kontant (of £7 op terme)
DIENS!
As u eenmaal 'n lid is van een van B.K.K. se Departemente, bly u altyd 'n lid en ontvang u gratis die raad van DESKUNDIGES vir u besondere geval.
Stuur dadelik u inskrywingsgeld aan:
PRINSIPAAL
BOERDERY-KORRESPONDENSIE-KOLLEGE
POSBUS 180 STELLENBOSCH

Uit die Kolomme van Die Engelse Pers

ITALIAANSE KRYGSGEVANGENES

Burnside's Weekly skryf dat „die hoofnuus van die week geleë is in die voorneme van die regering om 'n onbepaalde aantal Italiaanse krygsgevangenes toe te laat om in die land te bly."

„Ons is almal bewus daarvan — trouens die Eerste Minister het dit ook uitdruklik gesê — dat Suid-Afrika addisionele mannekrag nodig het; maar wanneer ons pogings aanwend om dit te kry, moet ons darem liewer rekrute uit die geledere van ons vriende werwe as uit ons vyande. Gedurende die oorlog het ons duisende Britse soldate in die land gehad, wat meer as gretig was om hier te bly. Niks is ten opsigte van hulle gedoen nie en die meeste het reeds teruggekeer huis-toe.

„Baie van hulle is nog gretig om permanent terug te kom na Suid-Afrika, maar hulle kry geen konsiderasie nie. Waarom hierdie skielike besorgheid vir die Italianers?"

„Dit blyk dat baie van die Italiaanse krygsgevangenes hulleself as baie bedrewe landbouers bewys het. Hoewel dit waar is, is dit nog geen rede waarom hulle toegelaat moet word om in die Unie te bly nie."

„Ons het genoeg van ons vyande op die slagveld gesien. Laat hulle in hul eie land bly en hulle eie gemors opruim." Aldus die blad.

Naturelle-Stakings In Vooruitsig

Dieselfde blad verklaar dat „die moontlikheid van uitgebreide stakings onder naturellewerkers op die Rand baie aktueel is."

Volgens die blad se segsman „word die stakings georganiseer deur 'n komitee wat verklaar word verbonde te wees aan die Kommunistiese Party.

Vermoed word dat die polisie ten volle op hoogte is van hierdie ondergrondse bedrywighede en dat hulle die belhamels noukeurig dophou.

Verklaar word dat hierdie komitee hoop om „al die naturelle op stakings uit te roep ten einde sodoende die hele Randse sakebedrywighede lam te lê".

„Dieselfde komitee wat vroeër in die jaar die stakings onder naturellewerkers georganiseer het, en wat 'n paar maande gelede die naturelle se protes oor die busgelde georganiseer het, word ook verantwoordelik gehou vir die huidige toenemende moeilikhede."

Jode Eis Strawwe ‚Wat Sal Bevredig'

Die Jewish Herald berig dat die Sentrale Komitee van die Poolse Jode 'n verklaring uitgereik het waarin hulle aandring op die herinstelling van die Belsen-verhoor. Die verklaring lui o.a.:

„Die Luneberg-hof het die lewe van 'n groot aantal van daardie afskuwelike misdadigers gespaar deur hulle gevangenisstraf vir kort termyne op te lê.

„In die naam van die ontelbare vermoorde slagoffers, en in die naam van die klein Joodse bevolkinkie wat in Pole oorgebly het, eis die Sentrale Komitee van Poolse Jode dat die saak heropen word, en wel in 'n gees van onbelemmerde geregtigheid, ten einde 'n swaar verwonde mensdom te bevredig."

Moenie twis op die Partyfronte nie; werk saam in 'n Volksfront.

Arbeidsleier Oor Vrede Met Rusland

„Ons wil nie vrede hê teen die prys dat Russiese kommissarisse bevele gee by die Wit Huis nie," het George Meany, sekretaris-tesourier van die Amerikaanse Federasie van Arbeid, in 'n toespraak verklaar.

Hy het sowel die Sowjet-unie as die Amerikaanse kommuniste aangeval. Hy het gesê dat laasgenoemde geen gehoor gee aan die wense van vreemde lande.

Dit is tyd dat die V.S.A. sake rondborstig met Rusland bespreek en dit duidelik maak dat „ons nie wil baasspeel nie of toelaat dat hulle oor ons baasspeel nie."

Die Ossewabrandwag gaan aan geen stryd tussen Afrikaners deelneem nie.

KAN NIE VOORUIT

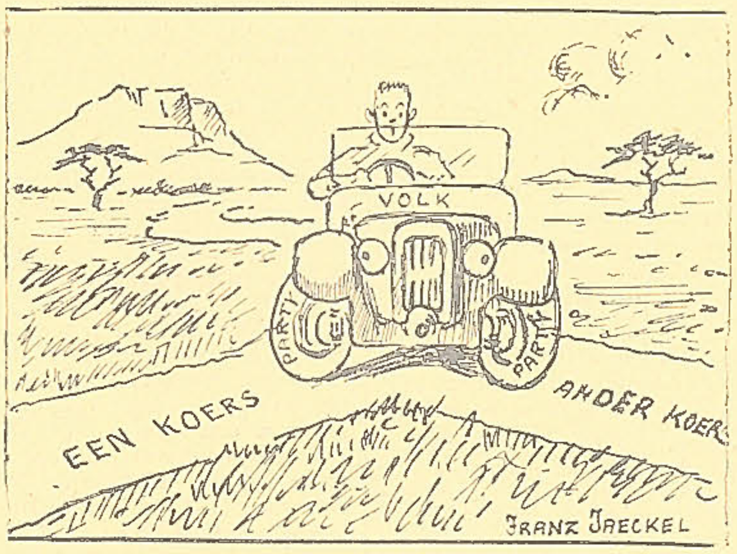

Die partystelsel eis dat die volk in twee rigtings getrek moet word deur twee politieke partye wat elkeen sy eie beleid op die volk afdwing deur middel van 'n magtige pers en 'n leërskare propagandiste. Hierdie verskillende rigtings is hoofsaaklik kunsmatig, want die konstitusie vereis dat daar verskil moet word — of daar nou ook al iets is om oor te verskil of nie. Die gevolg is dat die volk nooit verder kom as waar hy is nie, want wat die een party tydens sy bewind tot stand probeer bring, breek die ander af wanneer hy weer aan bewind kom. Kyk maar net waar staan ons vandag wat tweetaligheid in die staatsdiens betref nadat die Hertzog-bewind dit ingevoer het.

A.V.B.O.B.
Lykbesorgers, Grafsteenmakers
Begrafnisversekeraars

Bloemfontein — Pretoria
130 Takke

Ons Gee Nog Steeds Leiding!
S.A. GRAFSTEEN- EN MONUMENTWERKE (EIENS.) BPK.
Voortrekkerweg, MAITLAND.

'n Besondere boek wat elke Afrikaner sal waardeer as Kersgeskenk, is

LAND VAN ONS VADERE
Gedigte deur I. D. du Plessis
Met illustrasies deur: Le Roux Smith le Roux.
PRYS: 12/6 POSVRY.

UNIE-VOLKSPERS-BOEKHANDEL
Posbus 90 Kaapstad. Posbus 666 Port Elizabeth.

SCHOEMANELLO DRANK
Vir Kwaliteit en Tevredenheid die Goedkoopste

KOOP DIREK TEEN GROOT-HANDELS-PRYSE

	Per Bottel van 1 tot 12 in 12-bottel-kissies	Per gell. in vaatjies van 5 gell. of meer
WYNE:		
Fonkelwyn	7/-	—
Lewenswyn	3/9	—
Vermouth	3/-	—
Hanekraai — Cocktail	4/-	—
SOET WYNE:		
Likeurwyn en Ou Port	2/6	11/-
Ou Wit Port en Sauterne	2/6	—
Port, Rooi Soet Muskadel, Wit Soet Muskadel	1/8	8/-
Jeripigo, Rooi en Wit	1/9	8/6
Wocester Hock en Pontak	1/7	7/6
SJERRIES:		
Amontellado (Droë), Kimberley Klub (Droë) Ou Bruin (Soeterig), Ou Oloroso (Soet)	2/9	—
Goue (Soet)	2/6	10/-
Spesiale (Soeterig)	1/6	7/3
Sjerrie (Soetrig)	1/5	6/9
DROË WYNE:		
Burgundy	1/9	—
Claret en Wit Droë	1/6	—
BRANDEWYNE:		
Super de Luxe	8/6	—
De Luxe	7/6	30/-
Ekstra Spesiaal	7/-	37/-
F.C.	6/6	36/-
Buchu	7/6	—
JENEWER	7/6	—
LIKEURS:		
Creme de Cacao	7/6	—
Goue Manderin, Curacao, Kummel, Piesang, Perske, Appelkoos	7/-	—
Naeltjie	6/6	—
Kersie, Anys, Gemmer, Lemoen, Van der Hum, Peperment	6/6	34/-
JENEWER-LIKEURS:		
Lemoen en Suurlemoen	7/6	—

5% of 1/- per £ afslag wanneer Kontant met Bestelling gestuur word.

Voeg by 5/- vir kissie en bottels, en 15/- vir vaatjie wat vergoed sal word by terugsending. Word verkoop in 12-bottel-kissies of 5-gelling-vaatjies of groter. U kissies van 12 bottel kan Wyn, Brandewyn, Jenewer, Likeur, Vermouth en Hanekraai bevat. — Terme: K.M.B. plus treingeld na sy-lyne. K.B.A. plus treinkommissie. V.O.S. OUDTSHOORN.

Bestel van
JURGENS SCHOEMAN,
POSBUS 142, OUDTSHOORN

Politici wil Pleister aan Parlement

Die waarskynlikheid dat tydens die eersvolgende parlementsitting wetgewing ingedien sal word om parlementêre prosedure op te knap en te verbeter, word deur die Cape Argus se politieke korrespondent uit Pretoria berig.

Voordat die voorstelle ingedien word, sal daar egter eers informele samesprekings tussen die verskillende partye plaasvind.

Sowel die regerings- as die opposisieparty is ten gunste van veranderings in die parlementêre prosedure.

Van regeringskant het mnr. J. H. Hofmeyr, tydens sy besoek aan Engeland, 'n studie gemaak van die reëls en regulasies waaronder „die moeder van Parlemente" funksioneer.

Van opposisiekant het mnr. P. Sauer, glo 'n deskundige op die gebied van die Britse parlementêre prosedure, en dr. Bremer, suggesties gemaak wat bewys dat die H.N.P. in dieselfde rigting dink as die V.P.

Die studie sowel as die suggesties gaan waarskynlik deur middel van die voorgenome wetsontwerp Suid-Afrika se parlementêre prosedure wysig om meer ooreenkoms te toon met dié van Brittanje.

Soldate Stem Liewer Vir Onafhanklikes

Wantroue In Partye

Die feit dat soldate voorkeur gee aan onafhanklike kandidate in verkiesings is voorverlede week deur afgevaardigdes op die Verenigde Partykongres op Muizenberg toegegee.

Verskeie sprekers het hulle besorgdheid uitgespreek omdat die regering besig is om die soldatestem te verloor. Mnr. P. A. Myburgh, L.P.R. van Bredasdorp, het gesê dat daar baie setels is waar die regering 'n geringe meerderheid behaal het, en waar die soldatestemme as dit teen die regering gedraai word, die setels verlore kan laat gaan.

Maj. Danoher van Port Elizabeth het gesê dat dit nie net praatjies is dat die soldate teen die regering gekant raak nie. Dit is so. Die soldate openbaar 'n definitiewe neiging om vir onafhanklike kandidate te stem, het hy gesê.

UIT ITALIË

Berigte uit Italië meld ook dat die soldate daar baie sterk teen die regering gekant is. Die vertraging in verband met die terugkeer van die soldate, die berigte uit die Unie oor behuisingsmoeilikhede en die algemene verwaarlosing van die soldate se belange, het voor die voet wantroue teen die partypolitiek by die soldate laat ontstaan. 'n Spreekwoord wat dees dae algemeen in Italië verneem word, lui in Engels: „No boat, no vote for the mountain-goat" — wysende op genl. Smuts se bokbaard.

Daar word egter op gewys dat meeste van die soldate nie vir 'n ander politieke party sal stem nie. Hulle beskou alle partye as oneerlik en onbekwaam.

Die gevolg is dan ook dat die soldate na iets anders soek — selfs kommunisme. Weens die kleurbeleid van die kommunistiese party en veral weens die Joodse oorheersing daarvan, voel die soldate egter ontuis in hierdie geselskap, en ondersteun hulle voorlopig onafhanklike kandidate waar daar die een of ander verkiesing plaasvind.

ONAFHANKLIKES WEN

Dit moet dan ook aan die afkeer van politieke partye by sowel soldate as burgerlikes gewyt word dat die onafhanklike kandidate in die onlangse munisipale verkiesings aan die Rand so'n groot oorwinning behaal het bo die verskillende partykandidate. In sommige voorstede, soos Benoni en Krugersdorp, het die onafhanklike kandidate met al die setels heengegaan, terwyl hulle in Germiston drie uit die vier gevat en in meeste ander voorstede die sterkste uitgekom het.

Hierdie neiging by die kiesers om vir onafhanklike kandidate te stem en die uitgesproke wantroue by soldate in politieke partye, is 'n onderstreping van die noodsaaklikheid van die O.B. se volksfrontbeleid. Volkskandidate sal in 'n toekomstige verkiesing beslis baie sterker staan as partykandidate—van watter party dit ook al mag wees.

DIE O.B., WOENSDAG, 12 DESEMBER 1945.

Nader Aan Mekaar

Nadat verskeie leidende figure in die H.N.P., o.a. mnr. C. R. Swart, dr. Karl Bremer en mnr. Paul Sauer hulle baie duidelik uitgelaat het oor die tekortkominge van die parlementêre stelsel, is dit nie meer duidelik watter beginselbeswaar daar nog teen samewerking met die Ossewabrandwag kan bestaan nie, net soos dit nie duidelik is op watter grond H.N.P.-leiers kan beweer dat die Ossewabrandwag se pad doodgeloop het nie — behalwe as daarmee bedoel word dat die partypolitici nou bereid is om die O.B.-beleid oor te neem.

Die H.N.P.-leiers beweeg in elk geval nou weer in die rigting van die O.B.-standpunt — en nie net hulle nie, maar ook mense van die Verenigde Party bepleit 'n hervorming van die parlementarisme. Dit beteken egter nie dat die O.B. se taak nou afgehandel is nie; **dit beteken net dat die O.B. groter vrug op sy stryd sien as wat ooit verwag kon word. Ons standpunt dat die parlementêre regering 'n klug is, word reeds deur parlementariërs self erken, en dr. Malan sal moeiliker samewerking met die O.B. in die toekoms kan verwerp op grond dat hy die parlementarisme wil vernietig.**

DRUIWE VAN DISTELS

Hulle praat egter nog maar net van hervorming van die Britse produk. **Hulle probeer dus ook die vrugte aanbied wat die O.B. voorhou, maar hulle wil dit pluk van 'n doringstruik.** In die woorde van mnr. Swart heet dit dat parlementslede deur die koukus toegelaat moet word **„om in kleinere sake volgens hul oortuiging te stem".** In groter sake moet hulle saamstem. Ons het reeds hierop geantwoord dat as dit skadelik is om in kleinere sake teen die beterwete te stem, dit nog meer skadelik vir die land is as daar in groot sake teen die beterwete gestem word. **Dit is baie nadeliger vir ons volk as 'n Sap-lid gedwing word om teen sy oortuiging in verband met die kleurvraagstuk te stem as wat dit is as hy teen sy oortuiging stem in 'n maatreël oor kruiedokters.**

Die oplossing lê dus in die algehele afskaffing van die parlementêre stelsel, wat op onderlinge stryd berus. En dit is waarvoor die O.B. hom beywer in sy stryd vir die daarstelling van 'n volksfront waar die volksverteenwoordigers gekies word volgens verdienste in plaas van partytrou, en dus volgens opdrag van hul kiesers of hul gewete kan stem.

GEEN BURGEROORLOG

Maar dit bring mee dat ook ons wetgewing op 'n grondslag van samewerking moet geskied in plaas van burgeroorlog, soos dit vandag die geval is onder die partystelsel met sy opposisie en regering. Dit kan verkry word enersyds deur regstreekse verteenwoordiging van die kiesafdelings in plaas van deur middel van politieke partye as agente, en andersyds deur die inskakeling by die landsbestuur van die natuurlike en noodsaaklike groepe in die volkslewe soos die verskillende bedrywe.

In elk geval is dit duidelik dat die Afrikanervolk weer in dieselfde rigting begin dink, en volkseenheid sal binnekort weer moontlik wees wanneer ook dr. Malan weer saam met ons, soos in 1941, van die parlementêre stelsel sal sê dat hy „geen beswaar het dat dit weggeveeg word nie".

As ons volk en ons leiers hulle oor die komende feesdae maar 'n bietjie wil ontklee van hul politieke wapenrusting soos in 1938, mag ons die nuwe jaar miskien met baie groter eensgesindheid binnegaan.

Die Troos

Almal stem saam — ook die regeringspers — dat die misdaadgolf in ons land alleen gestuit kan word as daar ook meer polisie kom. Die regering het vir sy dwase oorlogvoering 2,000 konstabels uit die polisiemag gedwing om by die leër aan te sluit. **Verlede week is deur die vorige Minister van Justisie verklaar dat die Polisiemag reeds voor die uitbreek van die oorlog 'n tekort aan 2,000 man gehad het. Nogtans het die regering met hierdie feite voor oë 2,000 konstabels in die leër gedwing.** Intussen is honderde ander uit die polisiemag ontslaan weens hul politieke oortuigings. Honderde ander het hul ontslag gekoop omdat hulle nie meer kans gesien het om in 'n tyd van inflasie, **waar die pond, volgens 'n kabinetsminister, tot 11s. in koopkrag gedaal het, uit te kom met 'n loon van 8s. 4d. per dag nie.**

Teen die helfte van verlede jaar is 'n kommissie aangestel om ondersoek in te stel na die toestand in die staatsdiens. Ook die salarisse van die polisie sou in aanmerking kom. In sy hoë nood het die Minister van Justisie telkens die vermoede uitgespreek dat die kommissie dalk 'n voorlopige verslag oor die polisiemag kon publiseer. **Na byna 18 maande is die kommissie blykbaar nog nie in staat om vas te stel of 8s. 6d. 'n bestaanbare salaris is en of die land bankrot sal raak as daar iets hierby gevoeg word nie.** En te oordeel na wat met vorige kommissies van ondersoek geword het in die Departement van Justisie, is dit bes moontlik dat die verslag van hierdie kommissie uiteindelik ook nog verwys sal word na 'n tweede kommissie van ondersoek.

Die onbeholpenheid van die partypolitieke demokrasie is eenvoudig verbysterend!

Intussen koester die polisiemanne gee illusies oor die moontlike verhogings nie. „Dit sal maar 'n paar kafferhalfkrone wees," het een jong konstabel verlede week sy wantroue gelug, en bygevoeg dat hy in elk geval oor 'n paar maande sy ontslag gaan koop.

En te midde van hierdie krisis waar 'n regter al moes konstateer dat vroue in die stede vandag in 'n toestand van voortdurende senuweespanning leef, is die enigste troos wat die publiek van kabinetsministers ontvang, die belofte dat „Suid-Afrikaanse oorlogsmisdadigers" tans opgespoor word en eersdaags tot verantwoording geroep sal word vir wat hulle drie, vier jaar gelede teen die oorlogspoging sou gesondig het!

RYKSVOORKEUR — EN SY BETEKENIS VIR S.A.

Aan Kortste Ent

(Deur ons Ekonom iese Medewerker)

Gedurende die afgelope aantal maande is veel geskrywe en gepraat oor Ryksvoorkeur, veral aangesien hierdie stelsel skynbaar 'n krisispunt in sy bestaan bereik het. Onder andere het ook Minister J. H. Hofmeyr na Londen gegaan om daaroor te gesels. En die vraag ontstaan nou, wat omvat hierdie Ryksvoorkeur presies?

Onder Ryksvoorkeur word bedoel die voorkeur wat deur die verskillende dele van die Britse Ryk wederkerig verleen word aan invoere wat uit die Rykslande kom, deur middel van verminderinge in die invoerbelasting wat sulke invoere moet betaal. Bo en behalwe hierdie kortings op invoerregte, maar in noue samehang daarmee, kry ons natuurlik ook nog die voorkeur wat om sentimentele redes aan goedere van Britse oorsprong gegee word.

OORSPRONG

In Suid-Afrika dateer die beginsel van Ryksvoorkeur in die vorm van voorkeurtariewe van invoertariewe reeds van die begin van die 19de eeu af, toe **Britse goedere wat ingevoer is maar 3% van hul waarde (ad valorem) as invoerbelasting moes betaal, teenoor 10% in die geval van ander buitelandse goedere.** Gedurende die 19e en 20ste eeu is hierdie stelsel steeds ontwikkel en bestendig. In 1919 het Brittanje ook die beginsel van Ryksvoorkeur aangeneem, en is rabatte toegestaan op die invoerregte wat betaalbaar was op die volgende produkte wat Brittanje vanuit Rykslande binnegekom het; — tabak, horlosies, tee, wyn, brandewyn, suiker, ens.

OTTAWA

Dit was egter veral in 1932 dat die Ryksvoorkeurstelsel 'n sterk inslag gekry het toe ministers van die Rykslande in Ottawa vergader het om die moontlikhede van 'n uitbreiding van die intra-imperiale handel te bespreek. 'n Verlaging van die tariefmure binne die Gemenebes sou 'n voorvereiste wees. In die handelsooreenkomste wat hieruit voortgevloei het, het Brittanje belowe dat alle dominiale produkte wat voorheen onbelas ingevoer kon word dieselfde voorregte in die toekoms sou geniet. (Brittanje was voor 1932 min of meer 'n vryhandelsland. In daardie jaar is die beginsel van beskerming aanvaar.) Hy sou nuwe belastings hef op goedere wat van buite die Ryk kom, en ook die invoer van sekere produkte, veral vleis, uit sulke gebiede beperk.

HANDELSVERDRAE

Op die Imperiale konferensie is handelsverdrae gesluit tussen die Unie en (1) Groot-Brittanje en Noord-Ierland, (2) die Ierse Vrystaat, (3) Kanada. **Hiervolgens word sekere invoere uit Suid-Afrika in genoemde lande teen voorkeurtariewe toegelaat, terwyl die Unie op sy beurt 'n lang lys van goedere van Britse, Ierse en Kanadese oorsprong òf vry toelaat òf die minimum doeanereg laat betaal.** Hierdie lys sluit al die belangrikste uitvoerprodukte van Brittanje in. Ook op produkte wat uit Nu-Seeland kom, word voorkeurrabatte toegestaan. **Op die konferensie is druk op Suid-Afrika uitgeoefen om die handelsverdrag met Duitsland van 1928 wat die moontlikheid van 'n uitbreiding van die voorkeur na Duitsland ingehou het, so te verander dat die moontlikheid uitgeskakel word. Dit het die Unie-regering dan ook gedoen.**

GEVOLGE VIR S.A.

Wat was die resultate van hierdie ooreenkomste? In die eerste plaas moet daarop gewys word dat die Britse buitelandse handel baie verminder het sedert 1929. **Die persentasie van sy uitvoere wat na Rykslande gegaan het, het egter verhoog van 44.5% in 1929 tot 49.9% in 1938. In hierdie verhoging het Suid-Afrika as afsetgebied 'n besondere aandeel gehad. Terwyl die Unie in 1929 4.5 % van die Britse uitvoere geneem het, het die persentasie in 1938 verhoog na 8.4%.**

Suid-Afrika is inderdaad Brittanje se beste klant. Ons invoere uit daardie land van gemiddeld £40 miljoen gedurende die periode 1935-39 is hoër as dié van enige ander individuele land.

OORHEERSEND BRITS

In 1925-29 was die bedrag gemiddeld £34½ miljoen. Voor Wêreldoorlog Nr. 2 het die Unie egter sy handel met Gebiede buite die Britse Ryk uitgebrei, sodat die deel van ons ingevoerde produkte wat van buite die Ryk kom, vergroot het, **hoewel die aandeel van die Rykslande, naamlik 54.4%, nog oorwegend is.**

Ook in die uitvoerposisie van Brittanje het die Imperiale voorkeur veranderinge teweeggebring. Groter hoeveelhede van sy lewensmiddele het nou uit die Rykslande gekom. Maar dit het veral vir Kanada, Australië en Nu-Seeland ten voordele gestrek. **Suid-Afrika het daarby min of niks gebaat nie. Terwyl Suid-Afrikaanse produkte in 1929 2% van die Britse invoere verteenwoordig het, was dit maar 1½% in 1938.** Die goud-invoere is nie hier bygereken nie. Maar vir die afset van goud is ons nie van die Britse mark afhanklik nie; **die V.S.A. was altyd bereid om onbeperkte hoeveelhede te koop.**

VOORDELIG VIR ENGELAND

In die periode 1925-29 koop Brittanje van Suid-Afrika nie minder as gemiddeld £24 miljoen per jaar nie. In 1935-39 daal dit met 50%, naamlik tot om en by £12,000,000. Suid-Afrika stuur 51% van sy uitvoere (sonder goud) na Brittanje in 1925-29. Voor die Tweede Wêreldoorlog was die deel slegs 41%. Ook die aandeel wat die Rykslande in totaal in die uitvoerhandel van die Unie het, verminder van 65% tot 55%.

Hieruit is dit dus duidelik dat die handel tussen Suid-Afrika en Brittanje besonder voordelig was vir laasgenoemde in die dekade net voor die oorlog. Hy het aan die Unie £40 miljoen se goedere per jaar verkoop en het van ons produkte (goud uitgesluit) ter waarde van slegs £16 miljoen jaarliks gekoop.

DIE GEVAAR

Vir Suid-Afrika was die Ryksvoorkeurstelsel voordelig insoverre ons vir die £12 miljoen se produkte wat wel na Brittanje uitgevoer is, moeilik ander afsetgebiede sou kon vind. Of indien ons wel markte sou kon kry, sou die pryse besmoontlik nie so gunstig gewees het nie. **Die nadeel, aan die ander kant, is egter dat ons ons tot so 'n mate toespits op Brittanje as afsetgebied vir sekere produkte dat indien laasgenoemde hom nie bereid verklaar om hierdie produkte te koop nie, die Suid-Afrikaanse uitvoerders in 'n besondere moeilike toestand beland. Dit is ook wat in alle waarskynlikheid in die nabye toekoms sal geskied.**

Rus Het Geheim Van Atoombom Gekoop

'n Agent van die Russiese geheime diens, wat atoom-geheime in hande gekry het, woon glo nou al vir twee jaar in 'n New Yorkse hotel. Hy word dag en nag dopgehou.

Hierdie nuus is vervat in 'n vier-kolom berig wat in 'n New Yorkse Hearst-koerant verskyn het. **Na verklaar word het die agent atoomgeheime van Amerikaanse wetenskaplikes gekoop en is 'n pakkie met geheime deur die speurders in sy kamer gevind.** Hy is onlangs voorgekeer toe hy die land wou verlaat het.

Die Amerikaanse geheime polisie sowel as die Buitelandse Kantoor en die Russiese Gesantskap weier om enige kommentaar op die berig te lewer.

BOERE-NUWEJAARSFEES
op die plaas van Oom Andries van Coller,
HARTEBEESHOEK
(naby Pretoria). Veraf geleë vriende skakel met 2-8040.
Honderde kamp reeds die aand van die 31ste.
Kom sluit by hulle aan. Onderdak vir 250 mense.

NUWEJAARSDAG
word fees gehou van SONOP tot SONONDER.
Atletiek, Boeresport, Perdewedrenne, Kompetisies, Boeregeregte, Verversings ens. (Geen weddenskappe sal toegelaat word nie). Bring KOPPIES, EETGEREEDSKAP en u VRIENDE saam.

MARTELING VAN DUITSE VROUE DUUR VOORT

Die regering het nog glad nie sy onmenslike dreigement om Duitse vroue en kinders van die Unie na Duitsland te stuur, laat vaar nie. Vroue en kinders — onder wie talle wat hier gebore is — wat verlede jaar opdrag ontvang het om hul paar noodsaaklike stukkies klere in te pak vir, wat genoem word „repatriasie" na Duitsland, sit nog steeds en wag op die donkere toekoms. Hulle mans is ook nog altyd in die interneringskamp nadat die Europese oorlog reeds agt maande gelede ten einde geloop en die Duitsers in Duitsland selfs al tot die stigting van politieke partye en die hou van vergaderings oorgegaan het.

'n Spesiale korrespondent van Die Vaderland berig as volg van wat hy in Suidwes waargeneem het:

Daar is 'n groep Duitse vroue op die plaas „A" wat om die een of ander rede onder huisarres verkeer. Talle moeders sit gereed op koffers wat sedert die eerste „repatriasie"-waarskuwing in Junie 1944 ingepak is.

Elke paar maande of so word die koffers uitgepak, die kleertjies van die kinders wat intussen gegroei het, groter gemaak en saam met die ander 'n paar uur op die draad gehang om die muwwigheid daaruit te kry. Dan word dit maar weer ingepak.

Daar is 'n „permit"-stelsel. Baie vroue is óf onder huisarres, óf onder plaas-arres. Dit is almal vroue van wie eggenote of ander bloedverwante op Baviaanspoort geïnterneer is. Die vroue van dorpenaars is onder huis-arres, dié van boere onder plaas-arres.

VERVOLGING

As 'n vrou wat onder huisarres is, by voorbeeld vyf minute ná 8 nm. buitekant haar perseel gesien word en haar vasgestelde tyd om binne te wees, is 8 nm., moet sy voor die magistraat verskyn, word sy beboet en gewaarsku dat „strenger maatreëls" getref sal word. Bevreesd, ontmoedigd, gaan sy nooit uit nie. **As sy na 'n bioskoopvertoning wil gaan, moet sy 'n permit verkry. En dit 'n halfjaar ná die einde van die Europese oorlog.**

Diegene onder plaas-arres word nie eens toegelaat om bure te besoek nie. In sommige gevalle is hierdie mense manne, in ander gevalle vroue. Hulle besoekure op die dorp word op die permit daarvoor beperk.

BAKBOORD NA STUURBOORD

Daar is die geval van mnr. „X" wat jare lank geïnterneer was. Nou is hy „vrygelaat" en onder plaas-arres. Sy een plaas „B" is sowat 200 myl van sy plaas „K". As hy van „B" na „K" wil gaan, moet hy na die dorp „Y" skryf om 'n permit. As verlof vir drie maande toegestaan word, moet hy na sy naaste magistraat op „N" gaan, aanmeld dat hy vertrek, op die plaas „K" by die naaste polisie (by „M") rapporteer (deur etlike myle van plaas „K" af verby te gaan), sy permit „gestempel" kry, en dan kan hy na plaas „K" gaan. As hy „K" verlaat, moet hy die polisie by „M" gaan spreek, sy „ontslag" verkry en hom by die magistraat op „N" aanmeld, waarna hy huis-toe mag gaan. Hierdie prosedure vind plaas elke keer wanneer hy na sy ander plaas wil gaan. Dieselfde regulasies is op vroue van toepassing.

ALLEEN

Daar is die geval van 'n vrou op die dorp „Z". Om een of ander persoonlike rede het 'n sekere man haar by die polisie aangemeld. Sy is onder huisarres en ofskoon haar gesondheid nie van die beste is nie, mag sy nie na die kus gaan sonder 'n doktersertifikaat — wat sy om een of ander rede nie kan verkry nie. Toe sy 'n vriendin 'n paar uur van haar af op die plaas wou besoek, was 'n permit nodig.

In baie gevalle is die vrou vingeralleen, daar haar man geïnterneer en haar kinders in 'n kosskool ver daarvandaan is. 'n Koeëlgeweer mag sy nie besit nie. Sy is vir persoonlike beskerming van die naturelle afhanklik. Sy moet alle plaaswerk, boerdery, herstel van windpompe en ander masjinerie self doen.

Onder die Damokles-swaard wat dag en nag oor hulle hoofde hang, is daar Duitse vroue wat nog hulle man staan en volhard — in die hoop op genade, miskien. Sommige is selfs bereid om hulle kinders by vriende agter te laat, om hulle die foltering te bespaar wat wag. **Ander is vasberade om nie lewend in Europa aan te kom nie — hulle het gif versteek. Hulle is voornemens om dit te gebruik, indien nodig.**

. . KRAP U KOP . .

'N LOSIESPROBLEEM

Die dorp was vol en die losieshuiseienaar het nog net vier kamers leeg gehad — twee dubbel- en twee enkelkamers. Toe daag daar 'n geselskap van ses mense op, 'n getroude paartjie, twee jong meisies en twee jong mans. Die vraag is op hoeveel maniere kon die losieshuiseienaar hulle huisves. Die getroude man en vrou het natuurlik in 'n dubbelkamer geslaap.

WOORDOMBOUING

Dit is 'n interessante speletjie. Die doel is om een woord na 'n ander te verander deur elke keer een letter te verander. Die nuwe woord wat gevorm word moet 'n woord wees. Hier is 'n voorbeeld:—

Hoe om 'n MAN VET te maak:

MAN
VAN
VAT
VET

Dit is natuurlik nie altyd so eenvoudig nie. Gewoonlik vereis dit 'n hele paar meer stappe as wat daar letters is wat verander moet word.

Probeer nou 'n VROU MOOI maak en 'n HAAN uit 'n EIER haal.

(Antwoorde op bl. 6.)

Amerikaanse Biskoppe Praat Reguit

Beesagtige en Geslepe Vervolging

By geleentheid van hul jaarlikse vergadering in Washington het die Amerikaanse Biskoppe 'n waarskuwing gerig aan die Grootmoondhede teen die „verskriklike ramp van atomiese oorlogvoering" wat dreig indien die ideale vervat in die Atlantiese Handves prysgegee word. Die verklaring lui o.a.:

„Die oorlog is beëindig, maar daar is geen vrede op aarde nie.

„Sedert die Moskou-konferensie van 1943 het die Verenigde State, Groot-Brittanje en Rusland onderneem om vorm te gee aan die vrede wat hulle aan die nasies sou skenk. Hierdie vredes-patroon mond geleidelik uit die konferensies van die genoemde seëvierende nasies. Dit is uiters teleurstellend.

RUSLAND EN SY POPSTATE

„Rusland het op sy eie opgetree t.o.v. baie belangrike reëlings. **Die land het probeer om sy invloedsfeer uit te brei na Oos- en Suidoos-Europa en wel nie op grondslag van volle erkenning van soewereiniteit en regte nie, maar wel deur die afdwinging van sy eie soewereiniteit en deur die roekelose daarstelling van popstate.**

„In plaas van eerlike en bevrugtende bespreking, van selfs uiteenlopende planne, beleef ons vandag die tragiese terugkeer tot magspolitiek en tot die beleid van die daarstelling van „balance of power"-blokke. En dit is juis hierdie soort politiek, met sy verruiling van geregtigheid vir gedienstigheid, wat die een na die ander oorlog veroorsaak.

GEWELD EN SLENTERSLAE

„Terwyl die vrede nou gestapel word is daar dringende kwessies wat nie langer op die lange baan geskuif kan word nie.

„By Yalta het ons 'n plegtige onderneming aan die Poolse volk gegee, en verantwoordelikheid daarvoor aanvaar voor die hele wêreld, dat hulle ongehinderd hul eie onafhanklike demokratiese regering kan inrig. Doen ons alles in ons vermoë om hierdie onderneming na te kom?

„Watter verskoning kan die kampvegters vir demokrasie aanvoer vir hul versuim om te protesteer teen die opslurping, by wyse van geweld en slenterslag, van die Baltiese lande in die Sowjet-Unie?

GODSDIENSTIGE VERVOLGING

„Ons is geskok deur die nuus wat deursyfer uit Slowakye, Kroatië, Slowenië en ander suid-oos Europese lande. Godsdienstige vervolging, van beesagtige en geslepe aard, vier hoogty in baie lande.

„Redes van beleid regverdig geensins ons stilswye nie.

„Die belangrikheid van 'n heropgeboude en verjongde Europa is onmiskenbaar. Europa is die wieg van die Westerse kultuur.

„Die onmenslikhede wat 'n eienskap geword het van die massa-verskuiwing van slawe-arbeiders en die wrede behandeling van krygsgevangenes behoort geen plek in ons beskawing te hê nie".

'n Les Uit Ou Athene

Gilbert Murray, eertydse professor in Grieks aan die universiteit van Oxford, skrywe in sy boek „Euripides and his age" as volg oor ou stene wat soveel geestesgoedere aan die wêreld geskenk het:

„Die deeglikste konformiste is blykbaar op hul beste wanneer hul gedwing word om te veg vir hul ideaal teen magte wat hulle mag vernietig. En 'n tradisie is gewoonlik op sy beste, nie wanneer dit universiëel aangeneem word nie, maar wanneer dit aangeval en gebreek word. **Dis dan wanneer dit leer om sy eie hart te ondersoek en tot volle ontluiking kom."**

W. Voigt (Edms.) Bpk.

Fabrikante van

Kelder- en Besproeiingsmasjinerie

Bus 10 — HUGENOOT, K.P.

Politieke Slagoffers Van 'n Partybewind

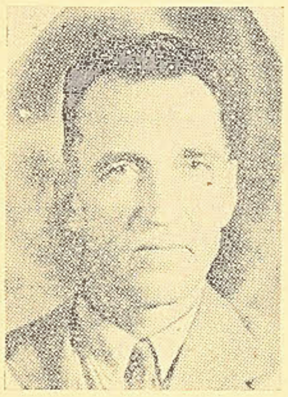

Hoofkomdt. H. A. J. Prinsloo

Op 13 Mei 1944 te Brits in hegtenis geneem en vir ses weke in eensame opsluiting in Pretoria aangehou. Op 29 Junie 1944 op plaasarres vrygelaat. Op 14 Augustus vir die tweede maal aangehou vir 'n anderhalf week. Nog steeds op parool.

„Ek sal my mede-Afrikaner nie in die steek laat nie en hom nie aan die vyand uitlewer nie."

Duitsers Dryf Na Wanhoop

PARTYE BIED VOLK NET RUSIE

Blykens 'n verslag van die Amerikaanse leër se teenspioenasiediens bestaan daar by die Duitsers in Amerikaans-besette Duitsland 'n groeiende haat teenoor die Amerikaners.

Van Duitse kant word dit toegeskryf aan die skynbare onverskilligheid van die Amerikaners t.o.v. hul probleme. Die Amerikaners hou vir die Duitsers geen hoop, geen vooruitsigte, gee toekoms hoegenaamd voor nie. Die Duitsers dryf na wanhoop.

Die verslag maak melding van die uiteenlopende politieke denkrigtings in die land.

Sommige moedelose Duitsers is bereid om die Kommunisme te aanvaar. Hulle gryp in wanhoop na hierdie strooitjie. Hul houding is: „Ons het niks om te verloor nie.

BIED NIKS

Die groot massa gematigde mense volg 'n beleid van „wag en sien", wat die pasgestigte politieke partye kan bied. Hulle voel egter dat die Duitse volk nie nou na 'n stembus kan gaan nie. **Trouens die politieke partye bied ook geen gesonde programme aan nie, want hul bedrywighede is hoofsaaklik toegespits op onderlinge bakleiery.**

Daar is owerigens die moontlikheid dat die Nazisme kan herleef. Die verslag maak melding van 'n bekende sielkundige wat verklaar het dat „die nasionaal - sosialisme nie dood is nie. Dit sal voortbestaan omdat dit die wense en begeertes van die Duitse volk vertolk het."

Dr. Van Rensburg Op Lichtenburg

'n Geslaagde O.B.-vergadering is op 13 Nov. deur die K.G. op Lichtenburg toegespreek. Die funksie het reeds om 3 nm. 'n aanvang geneem in die vorm van 'n verkoping, waarby die bedrag van £20-14-3 ingesamel is.

Reeds by die aanvang van die vergadering was die stadsaal stampvol. Vir die eerste maal het die O.B.-wag in Wes-Transvaal die geleentheid gehad om op te tree, en hulle het van waghfkomdt. Roode toe vir sy ywer in hierdie opsig.

Die K.G. was vergesel van genl. Eloff. Nadat die vergadering deur mnr. P. de Bruyn met gebed geopen is, is die K.G. deur genl. Eloff aan die woord gestel.

Voordat die K.G. met sy toespraak begin het, het hy aan mnr. J. S. du Plessis, een van die 14 man wat op 9 Junie 1943 uit die Johannesburgse Fort ontsnap het 'n goue O.B.-wapen gesteek, waarna, onder leiding van die K.G. self hulde gebring is.

VOLKSKAS BEPERK

BELANGRIK VIR AANDEELHOUERS

Dit het by die onlangse uitsending van diwidendtjeks weereens geblyk dat talle VOLKSKAS-aandeelhouers van adres verander het sonder om die Bank daarvan in kennis te stel. **Aandeelhouers word gevolglik dringend versoek om tog die ondervermelde kantoor van alle adresveranderings te verwittig:**

Die Hoofbestuurder,
VOLKSKAS BEPERK,
Posbus 578,
22 November 1945. PRETORIA.

Te laat vir klassifikasie

DOODBERIG

THERON. — Skielik as gevolg van hartverlamming van ons weggeneem ons teerbeminde seun Killie. Die verlies is verbysterend. — Die bedroefde ouers en broertjie, Pieter, Esther en Combie, Majuba, Victorlaweg, Bellville.

TARIEF VIR GEKLASSIFISEERDE ADVERTENSIES

Huishoudelike Kennisgewings: (Verlowing, huwelik, geboorte, sterfgeval, in memoriam, gelukwensing, ens.) 2d. per woord; minimum 4/- per plasing. Vooruitbetaalbaar. Vir herhalings 25% afslag.

Handelsadvertensies: Enkele plasings (vooruitbetaalbaar): 3d. per woord, minimum 6/- per plasing. Vir 2 tot 26 agtereenvolgende plasings: 2½d. per woord, minimum 5/- per plasing. Vir 27 tot 52 agtereenvolgende plasings: 2d. per woord, minimum 4/- per plasing. sing.

Intekengeld op „Die O.B." (verskyn weekliks): 10/- per jaar of 5/- vir ses maande. Vooruitbetaalbaar.

Stuur advertensiebestellings en intekenings aan:
VOORSLAG (EDMS.) BPK., Posbus 1411, Kaapstad.

DOODBERIG

HUIJSAMEN. — Ons lê 'n kransie, deurvleg met trane en verlange op die graf van ons dierbare moeder, Johanna Alida Cornelia, gebore Bosman. Deur die dood weggeneem in die ouderdom van 77 jaar in die nag van 24 November.

Stil het sy gelewe,
Stil het sy gesterwe.
Wat sal ons treur? Ag, help ons, Heer.
Gee ons weer moed, dit was u wil.
Gee ons verstand, en hand aan hand
Sal U ons hart met liefde vul.

Die bedroefde
KINDERS en KLEINKINDERS.
Rietvlei
Aurora.

GRAFSTEEN-WERKE

Grafstene, Monumente en Randmure opgerig enige plek in die Unie.
Raadpleeg ons vir 'n besonder billike kwotasie.
S.A. GRAFSTEEN- EN MONUMENT-WERKE (EIENS.) BEPERK
(Jannie Cillie, Besturende Direkteur).
VOORTREKKERWEG — MAITLAND
Foons 5-4420 en 5-2823 — Posbus 2.

IN MEMORIAM

WILSON. — In liefdevolle herinnering aan ons klein Liefling wat ons op 18 Nov. 1943 deur 'n tragiese ongeluk ontneem is.

Pietertjie jy is al daar,
Vry van smart, en uit al die gevaar,
Dierbare engeltjie uit ons huis van geluk,
Mooiste klein roosknoppie deur Jesus gepluk.

Sy verlangende Pappie, Mammie,
Boeties en Sussie.

PERSOONLIK

Die BOEREVROU wens alle ondersteuners 'n Gelukkige Kersfees en 'n Geseënde Nuwejaar toe.

Mag God die duisende gevalle, wie hulle gesondheid in die afgelope jaar terug gewin het, deur die gebruik van die Boerevrou se Kruiebehandelings, blywende gesondheid skenk.

Vertel u vriende dat alle kwale, hoe oud ook al, deur die Boerevrou se Kruiebehandelings genees kan word en dat die Boerevrou se Antigrys alle grysbare tot natuurlike kleur herstel.

Kom of skryf maar net aan: DIE BOEREVROU, Lawson Mansions 21, Lovedaystraat 74, Posbus 7559, Johannesburg.

FOTOGRAFIE.—U herdenk graag u huwelik, verlowing of verlang 'n goeie foto van uself. Tref reëlings met 'n eg-Afrikaanse onderneming.—BERNARD-ATELJEE, Albertweg 451, Soutrivier. Posbus 755, Kaapstad. Foon 52861.

MARKAGENTSKAP. — Deskundige inligting gratis aan pluimveeboere. Stuur alle produkte aan: COETZEE, JORDAAN en BOJE (EDMS.) BPK., Wolhuterstraat 62, Newtown Johannesburg. Foon: 33-8297. Telegramme: Bojemark.

Moet nie Eensaam wees nie. Honderde Meisies en Kêrels van 16 tot 60 jaar wil korrespondente hê! Stuur gefrankeerde koevert om besonderhede aan: DIE POSDUIF KORRESPONDENSIEKLUB, Posbus 5, Lothair.

BETREKKING VAKANT

ASSISTENT-REDAKTEUR benodig vir „Die Noord-Transvaler", Pietersburg. Meld kwalifikasies, ondervinding, ouderdom, getroud of ongetroud. Doen skriftelik aansoek by: DIE HOOF-REDAKTEUR, Noord-Transvaler, Pietersburg.

BENODIG

WERKENDE VOORMAN vir gemengde boerdery: skape, graan en tuinery. Moet nodige ondervinding hê en trekker kan hanteer. Vry privaat opstal met maandkos, £5 per maand en deel van opbrengs. P. D. DE WET, Bus 36, Heidelberg, K.P.

VENNOOT. — Enigiemand wat belangstel in Diamant-spletery „Fissures" kan met nominale kapitaal inkom as vennoot. Vooruitsigte uitstekend. Doen aansoek by: A. GROBBELAAR, P.K. Ulco, oor Kimberley.

VENNOOT gevra. — Het goeie plaas vir karakoel-boerdery en indien verlang hamel-spekulasie. Soek vennoot om saam te maak. — Skryf aan: VENNOOTSKAP, Posbus 1411, Kaapstad.

MOTORDIENSTE

Ons versool en vulkaniseer Buitebande. Ons verseker u van die allerbeste dienste.
Bestellings dieselfde dag van ontvangs uitgevoer.
MYBURGH SE MOTORHAWE, ALIWAL-NOORD.

HUIS GRATIS AANGEBIED

HUIS met alle geriewe gratis aangebied aan Plattelandse O.B.-vriende, vanaf 20 Desember tot 15 Januarie. Eienaar gaan met vakansie. Doen dadelik navraag: Aandblomstraat 32, Duiwekop, Kaapstad.

TE KOOP

AARTAPPELS EN AARTAPPELMOERE.—Nuwe seisoen se vars tafelaartappels, 32/6 per sak. Ook Arran Chief-moere vir lewering vanaf 15 Desember, 32/6. Irish Coblers-moere, gekweek van Goewerments-gesertifiseerde saad. Lewering, einde Desember, 35/- per sak. Alleenlik K.M.B. Van J. W. FERREIRA, Goedehoop, P.K. Armansvriend, oor Patensie-Stasie.

ANGELIERPLANTJIES. — Pragtige sterk Amerikaanse Boom-Angelierplantjies, 3/6 vir 12, 20/- vir 100, £6-10-0 vir 1000, vir die volgende soorte: Corona, Regina, Snow Storm, Idaho Beauty en Salmon Regina. Bestellings word ook geneem vir later aflewering. — S. C. STANDER, Bus 20, Tzaneen.

BOLLE EN SAAD. — Renonkelbolle: pragtige gemengde kleure 4/- per dosyn. Stowells Evergreen heerlike soet groenmielie-saad, bekwaam binne 60 dae, 2/6 pakkette. Posvry. Kontant met bestelling. HERHOLDT'S, Posbus 660, Johannesburg.

DEKRIET. — Beroemde Dekriet, 14/- per 100 bos. V.O.S. Albertinia. Ook alle soorte produkte en groente. — Bestel dadelik by: J. S. BADENHORST, Bus 3, Albertinia.

GEURIGE DRANK vir Kersfees en Nuwejaar. Kissie No. 5: 6 bottels brandewyn en 6 bottels wyn vir 61/3. Kissie No. 6: 3 bottels brandewyn, 3 bottels likeurs en 6 bottels wyn vir 55/9. Ryloon betaal enige plek in die Unie. Bestel asb. vroegtydig. Terme: K.B.A. of kontant vooruit. BRINK BOERS BEPERK, MONTAGU.

GROENTESAAD. — Chantenay Wortelsaad 12/-; Donker Detroit Beet 10/-; Blomkool: Suiderkruis 20/-; Reliance 25/-; Spitz Kopkool 12/6; Koel en Broos Komkommer 15/-; Tom Watson Waatlemoen 16/-; Blaarslaai 22/-; Little Gem Skorsies 12/-; Lang Wit Bos 13/-; Raap 7/6; Uie: Australiese Bruin 6/6; Kaapse Plat 10/-; „Silver King" 12/6. Almal per pond. 2/- duurder op halfponde. Posvry. K.M.B. — PREMIER SAADKWEKERS EN VERSPREIDERS, Schoemanshoek, Oudtshoorn.

HONDE. — Opreggeteelde Groot Deense hondjies. Pragtige diertjies van geregistreerde ouers. Uitstekende waghonde, lief vir kinders. Ses weke oud, kleur grou. Reuntjies £4 10s., tefies £3 10s. FRED ELS, Bus 527, Foon 9713, Bloemfontein.

HONDJIES. — Pragtige Rhodesiese rifrug leeuhondjies (Ridgeback), gebore 2/11/45; geregistreerd, met uitstekende geslagsbaan, Brabant bloedlyn, goeie gehalte jag- en waghond. Geen vreemde indringer sal waag waar 'n leeuhond op wag is nie. Koop van hulle en beveilig uself. Reuntjies £8 8s., en tefies £5 5s. Hokke terug. J. KEMP VORSTER, „L'Ideal", Motkop, K.P.

JUKKE. — 5/- elk. Swingels 4/6 stel. K.M.B. Doen aansoek: H. GERBER, Bus 127, George.

MEUBELS. — Besoek of skryf aan die saak waar u waarde, diens en tevredenheid kry. — PETRA-MEUBELS. BPK., Sentraalstraat 220, Pretoria. Posbus 1356. Foon 2-0194.

MEUBELS. — Koop u meubels van UNIKA MEUBELS (EIENS.) BPK., en wees verseker van u waarde en besparing. Geen katalogusse tot beskikking nie. Skryf om besonderhede en meld wat u verlang. — Hoofkantoor: Victoriaweg 171, Woodstock. Takbesigheid: Jan Phillips-gebou, Lady Greystraat, Paarl. Foon 929. Agentskap: Van Riebeeck Trust Mpy. Bpk., Globe-Huis, Kerkstraat, Wynberg.

PATAT-TOPRANKE word aangebied 3-maande en 6-maande teen 12/- per 1,000. S. P. GERBER, P.S. Serpentine, Dist. George.

ROOKPYPE. — S.A. rookpype van waboomhout teen 20/- per dos. Nie minder as twee dos. Kontant met bestelling van: P. J. BARNARDT, Uniondale.

SAAD-ERTJIES (Full Basket) teen £5 per 200 pd. sak; suiwerheid gewaarborg. P. D. DE WET, Hooikraal, Heidelberg, K.P.

SOUT. — Ondersteun u mede-Afrikaner. Spesiale A1 59/-; Sneeuwit No. 1, 54/-; Wit No. 2, 49/- per ton, vry gelaai Soutwerke. — Adres MEV. MARTIE VENTER. Possak Arbeidsloon, Bloemfontein.

SOUT. — Aandag Brandwagte. Die O.B.-Soutwerke bied aan: A1 59/-; No. 1 54/-; No. 2 49/- per ton, kosteloos gelaai Soutpan. — Adres: VENTER en DU PLOOY, P/sak Arbeidsloon, Bloemfontein.

SKAAPHOND. — Goedgeleerde en gewillige Kelpie Collie-reun. Goed in veld en kraal. Goeie teelhond, jonk. Besigtiging as werk word verwelkom. Gaan in vir geregistreerde Collies teen £10. JAN HAARHOFF, Bus 115, Graaff-Reinet.

SPARRE, PALE EN BRANDHOUT: Kan dadelik lewer: Beste wattlesparre in distrik £6, £5, £4 per 1,000. V.o.s. Stutterheim. Asook pale en gesaagde brandhout. CLOETE, Bus 54, Stutterheim.

SOUT TE KOOP. — Aandag Brandwagte: A1 59/0; no. 1 54/-; no. 2 49/- per ton, om onmiddellik te laai op Soutpan. Tevredenheid gewaarborg. Kontant met bestelling. — De Beer en De Beer, P.K. Florisbad Soutwerke.

TAMATIEPLANTJIES. — „Best of All," „Beauty" en „Matchless," van geïmporteerde saad, 2/6 per 100, £1 per 1,000. K.M.B. gelewer Somerset-Wes stasie. Skryf aan H. O. MERTSCH, Belvedereweg, Somerset-Wes.

Verfkwaste. — Ondersteun u volksgenote en sodoende help u uself. Verfkwaste direk van fabriek. 1 dm. 1/6, 2 dm. 2/-, 3 dm. 3/-, 4 dm. 4/-, 5 dm. 4/6, 6 dm. 5/-. J. P. WENTZEL, foon 5, Petrus Steyn.

VAN'S CONCRETE PRODUCTS. — Terazzo kombuis- en handwasbakke, baddens, septiese tenks, pilare, vloerteëls, voertroë. Enigiets in beton. — Direkteure: P. W. en P. G. VAN HEERDEN, Potgieterstraat 258, Pretoria.

Nuwe Generaal Verwelkom Op Boerejeugfunksie

PRETORIA. — Op 1 Desember is 'n geslaagde funksie deur komdt. H. van der Walt en kommandante Eloff (Pretoria-Moot) gehou, waarby die mooi bedrag van £38 ingesamel is vir die kommandokas.

Die funksie het die hele middag en aand geduur. Die middag is baie gesellig saam met die Boerejeug deurgebring, vir wie dit as 'n Kersfeesonthaal bedoel was.

Die uitstaande kenmerk van die middag was 'n toespraak deur Jeughoofkomdt. J. H. van der Merwe. Hy het op baie duidelike manier aan die Boerejeug verduidelik dat die Ossewabrandwag soos 'n groot huisgesin is waarin ouers en kinders 'n ewe belangrike plek inneem. Hy het ook daarop gewys dat hulle wat vandag die kinders is oor 'n tiental jare die ouers van die O.B.-huisgesin sal wees, en dat hulle dus reeds nou al as Boereseuns en -dogters tussen ander moet uitblink sodat hulle hulle latere roeping waardig sal wees.

GENL. MARAIS

Die aandprogram het bestaan o.a. uit 'n toespraak deur genl. J. F. Marais, wat by hierdie geleentheid as nuwe generaal vir Pretoria verwelkom is. Genl. Marais was voorheen verbonde aan die personeel van die S.A. Uitsaaikorporaise. Hy is later kamp-toe maar het soos baie ander van agter die doringdraad uit ontsnap.

In sy toespraak het genl. Marais kortliks die ontstaan en strewe van die O.B. geskets. Hy het meer breedvoerig uitgewei oor die Ossewabrandwag se verhouding teenoor ander elemente in ons land. Tenslotte het hy hulde gebring aan ons leier, en gesê dat dit sy vaste vertroue in die O.B.-leiding was wat hom in die uur van beproewing gesterk het en hom in staat gestel het om end-uit vol te hou.

Uit hierdie kort kennismaking met ons nuwe generaal het dit reeds geblyk dat hy 'n staatmaker is onder wie se leiding die generaalskap van Pretoria nog baie vooruitgang gaan maak.

Die noodlot het die Generaal egter agtervolg, want hy was somaar dieselfde aand weer gearresteer. Hierdie keer was dit nie weer die interneringskamp vir hom nie, maar iets veel erger — hy moes saam met 'n aantal ander as oorlogsmisdadiger verhoor word by geleentheid van 'n skyn-hofsitting wat die tweede helfte van die program vir die aand gevul het!

VERJAARDAG-KETTING

13 DES.: Adriana Cilliers, Beaufort-Wes; Maria Hanekom, Paarl; Antoinette Keet, Somerset-Wes; Abrie Pio, Groot Brakrivier; Floris Visser, Marchand; Elizabeth Engelbrecht, Marchand; Pieter du Plessis, Koedoeskop.

14 DES.: Frikkie Dreyer, Frankfort; Gertruida Botha, Malmesbury; Ruth Fahrenfort, Parow; Jannie de Villiers, Noorder-Paarl; Elsa Wolfaard, Noorder-Paarl; Jacobus Wium, Vlottenberg; Johanna Smit, Rashoop; Elizabeth Gillomee, Potsdam.

15 DES.: Christoffel Botha, Commandagga Stasie; Wilhelmina Boshoff, Wilgenhoutsdrift; Vernon Vorster, Loxton; Petra le Grange, Rustenburg; Francois Malan, Mamagalieskraal; Pieter Welgemoed, Silent Valley.

16 DES.: John van der Berg, Fouriesburg; Anna Meyer, Vryburg; Joachim Janse van Rensburg, Clocolan; Marie Oosthuizen, Bethlehem; Engela du Toit, Kakamas; Harry Sampson, Port Elizabeth; Engela du Plessis, Merweville; Wilhelm Lombard, Agter Paarl; Catharina Marais, Kirkwood; Tessie Ackermann, Windsortonweg; Petrus van Rhyn, Stellenbosch; Willemina Gouws, Zeekoegat; Pieter Badenhorst, O'okiep; Anita du Plessis, Marchand; Willem du Toit, Wilgenhoutsdrift; Petrus Snyman, Kalkbank; Willem de Nyer, Dendron; Ina Brink, Rustenburg; Elsie Grobler, Koster.

17 DES.: Adolf Janse van Rensburg, Clocolan; Johanna le Roux, Tiervlei; Gustave Muller, Sutherland; Josef le Roux, Groot Brakrivier; Petro Cloete, Carnarvon; L. Keuler, Blikfontein; Yvonne Haussmann, Crawford; Alida Erasmus, Maribogo; Alice Wait, Port Elizabeth; Margaretha Oppel, Marchand.

18 DES.: Helene Louw, Tamboerskloof; Catherina Olivier, Lambrechtsdrift; Jacoba van Niekerk, Wellington; Magdalena de Wet, Tiervlei; Hilda Erasmus, Koster; Nicolaas Eloff, Werkmetlus; Aletta Janse van Vuuren, Brits; Jacobus Walmarans, Koedoeskop.

19 DES.: Hester Nel, Kanoneiland; Bertina Barnard, George; Rhoda Goosen, Wellington; Francois Cillie, Wellington; Rina Taljaard, Goodwood; Stefanus Scheun, Rietbron; Betsie Vermeulen, Carnarvon; Alwyn Louw, Aughrabies; Stephanus Nel, Marquard.

PLUIMVEE

Die Beste Firma om u PLUIMVEE, EIERS en ander PRODUKTE aan te stuur is:

C. M. ELOFF EN KIE.
(Edms.) Beperk
MOREMARK (Posbus 7185) Newtown

BABA-STOOTKARRETJIE

EEN STOOTKARRETJIE vir baba; was min gebruik, byna nuut, loop op 2 rubber-wieletjies. Baie handig. Prys £2. Aansoek: MEV. C. POSTHUMUS, Vredepoort, Indwe.

WYNE

VYF GELLING Muscadel-likeur £2 12s. 6d.; anker £3-17-6; 5 gelling Rooi of Wit Muscadel, Jeripigo of Beste Ou Port £2-2-6; anker £3-2-0; 5 gelling Rooi Soet Muscadel £2; anker £2-18-6. 5 gelling Worcester Hock, Soet Sjerrie of Half-soet Muscadel £1-15-0; anker £2-11-0. Voorwaardes: Kontant of K.B.A. Wyn gelewer Bonnievale-stasie. Vaatjies moet teruggestuur word. — J. C. JONKER, Weltevrede-Wynmakery, Posbus 6, Bonnievale, K.P.

'n Rustenburg Plaas

DIE PLAAS VIR BEESBOERDERY EN TABAK EN KORING, ENS.

RHENOSTERFONTEIN No. 398. Groot 1,125 Morge, 415 vierkante Roede. 24 Myl vanaf Rustenburg en 21 myl vanaf Zwartruggens. Die plaas is omhein en verdeel in vier groot kampe, waarvan een 'n saaikamp is. Toepas van veldbehering het dit gemaak 'n puik beesplaas, met 'n uitstekende drakrag. Water geen stremmende faktor. Baie nuttige bome van alle soorte. Lande ongeveer 80 morge, gedeelte was van 'n dam besproei en baie meer kan onder water geplaas word met geringe koste.

Dis swart brokkelrige turfgrond, wat wissel van donker en vaal leem na sanderige grond. Baie vrugbaar en geil en onoortreflik vir die groei van lugsowel as oond-droog tabak, koring, mielies, ens.

Na aan skool, poskantoor en winkels. 18 myl Boshoekstasie. Gereelde busdiens, twee keer per week na Rustenburg en Zwartruggens. Produktevervoer geen moeilikhed.

HIER IS U KANS OM 'N SELF-BETALENDE PLAAS IN BESIT TE KRY.

PRYS SLEGS £6/11/0 PER MORG.

Terme kan gereël word. Inspeksie van plaas word verwelkom.

Vir meer en voller besonderhede en kondisies doen aansoek by:

D. J. ROBBERTSE,
Posbus 91,
WAKKERSTROOM, Tvl.

Vir Deftige Tabberds Twee-stuk Rokke en Somerhoede

Kom seker eers na

Steyns

DIE DAMES-WINKEL
PAROW

ROELOU BARRY
(EDMS.) BPK.
—o—
GARAGES EN HANDELAARS
—o—
Vir Diens te:
Robertson — Montagu
Ashton — Bonnievale
Koebergweg, Brooklyn
Kaapstad — Laingsburg

Uitgegee deur VOORSLAG (Edms.) Beperk, Kamer 703, Groote Kerkgebou, Adderleystraat, Kaapstad en gedruk deur Pro Ecclesia-Drukkery (Edms.) Bpk., Stellenbosch.

Antwoorde op Krap U Kop

'n Losiesprobleem. — Die geselskap kan op 24 maniere gehuisves word. Onthou net dat hoewel die getroude man en vrou in 'n dubbelkamer slaap hulle nie noodwendig saam in 'n dubbelkamer slaap nie. Persone wat nie getroud is nie en nie van dieselfde geslag is nie kan ook nie 'n kamer deel nie. Die maklikste manier om 'n probleem van die aard op te los is om elke moontlike rangskikking neer te skryf. As die geselskap uit mnr. en mev. A, mejj. B. en C. en mnre. D. en E. en die mans word met hooftletters aangedui kan mens so begin:

Kamer No.
1 (Dubbel) Aa Aa Aa Aa
2 (Dubbel) bc bc DE DE
3 (Enkel) D E b c
4 (Enkel) E D c b ens.

Woordombouing.—Dit is miskien moontlik om hulle in minder stappe te doen maar die kortste wat ek kon vind is:—

VROU na MOOI (6 stappe):
VROU — BROU — BROS — BOOS — SOOS — SOOI — MOOI.

EIER na HAAN (5 stappe):
EIER — MIER — MAER — MAAR — MAAN — HAAN.

Kersboom Gehou Vir Boerejeug

Die Boerejeug van Kommando Kaapstad-Sentraal het hoogty gevier by geleentheid van 'n kersboom wat die Vrouekommando van Kaapstad-Sentraal aan die Boerejeug gegee het in die ruim tuin van Oud-Hoofkomdte. mev. Henry Louw.

'n Mooi kersboom het gepryk op die grasperk, waar 26 jong Afrikanertjies na hartelus baljaar het. Die gesilligheid is gereël deur komdte. Van der Westhuizen en haar bekwame offisiere, wat die kleinspan en hul ouers wat teenwoordig was op lekkernye getrakteer en die jongspan verheug het met 'n presentjie van die kersboom.

Die vrouekommando van Kaapstad-Sentraal, wat die geselligheid georganiseer het, en mev. Henry Louw, wat haar gasvrye woning afgestaan het en gewillig gehelp het met die viering, verdien alle eer.—(Ingestuur.)

Nuwe Eilandjies In Arabiese See

Ten gevolge van die ondersese aardbewing wat op 28 November ondervind is, het twee nuwe eilandjies in die Arabiese See soos paddastoele opgespring, berig SAPA-Reuter uit Karachi.

Die vloedgolf wat op die aardbewing gevolg het, het 'n heuwel op die Mekran-kus ten suide van Baluchistan met die grond gelyk gemaak. Die vloedgolf het teen 'n snelheid van 140 myl per uur teen die kuslyn van Mekran en Karachi vasgeslaan.

Baba van Drie Weke Trek Tand

'n Baba van drie weke moes verlede week 'n tand laat trek. Dit is een van die tweelingbabas van mnr. G. Bosch, van Steynsrust. Die baba is met twee tandjies gebore. Die drieweke-oue knapie se een ogie het begin swel en daarby was hy effens koorsig. Die geneesheer het aanbeveel dat die oogtandjie getrek word en Vrydag is die ouers na Kroonstad waar die operasie laat doen is. Die sustertjie is saamgeneem.

Advertensies Oor Radio

Die radioraad van die Suid-Afrikaanse Radiokorporasie het besluit om 'n derde programstelsel in die lewe te roep ter aanvulling van die huidige A- en B-stelsels om voorsiening te maak vir handelsadvertensies oor die radio. Die nuwe stelsel sal bekend wees as die C-stelsel.

Items wat deur adverteerders opgestel word, sal o.m. in hierdie programme verskaf word. Oor die A- en B-stelsels sal geen advertensies uitgesaai word nie, slegs oor die C-stelsel.

Die Korporasie sal adverteerders van raad bedien om hul programme op te stel, maar die hoofdoel sal eintlik net wees om te verseker dat die advertensies aan die vereistes van die radio voldoen.

O.B.-Huwelik Op Petrusburg

Dinsdag, 6 November, is te Petrusburg in die huwelik bevestig Petrus van Wyk van Paardeberg en Maria Greyling, adjudante van die O.B.-kommando van Petrusburg. Die band is gelê deur ds. J, van der Merwe van die Geref. Kerk.

Die orrel is bespeel deur mev. Heckroodt.

Na die plegtigheid in die kerk is die gaste na die huis van die bruid se moeder waar hulle gulhartig onthaal is. Soos op egte O.B.-samekomste was ordelikheid en vriendelikheid die vernaamste kenmerke van die dag.

Komdt. Schoeman het opgetree as seremoniemeester en ds. Van der Merwe het die heildronk op die egpaar ingestel, waarop die bruidegom paslik geantwoord het. Mnr. R. J. du Plooy het toe die geleentheid gekry om die heildronk op die weduwee-moeders in te stel, terwyl mnr. I. van den Berg daarop geantwoord het. — (Ingestuur).

Vir Noodlydendes In Europa

Die Vrouekommando van Kaapstad-Sentraal het op 28 November 'n musiekaand aan die huis van mnr. en mev. W. Hoffmann gehou. Daar was 35 mense teenwoordig en die bedrag van £6-2-1 is ingebring ten behoewe van die noodlydendes in Europa.

MONUMENT VAN VERBREKING

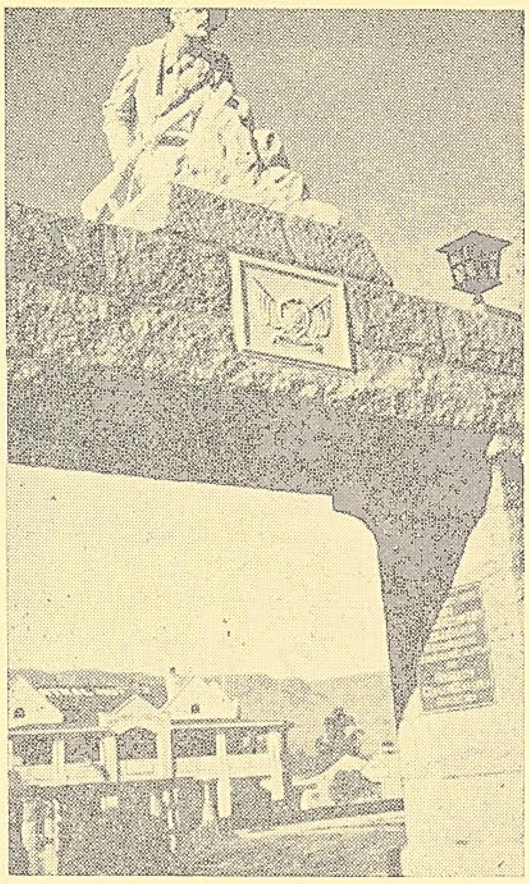

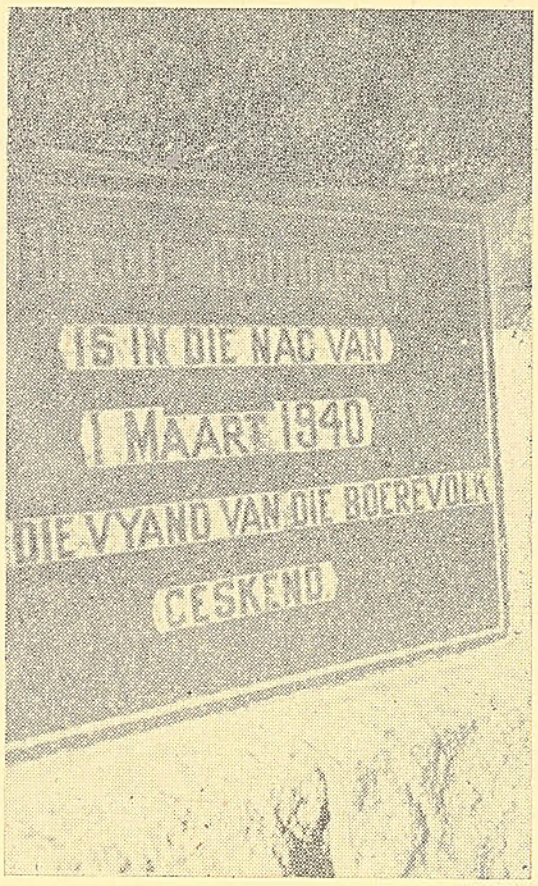

Op 2 November 1938, vier-en-veertig dae voor die Eeufeesviering, is een van die mooiste monumente in ons land deur die Administrateur van die Oranje-Vrystaat, dr. J. F. J. van Rensburg, en komdt. Wessel Wessels by die poort van die Debora Retief-tuin te Harrismith onthul.

Die monument is opgerig ter nagedagtenis van die vroue en kinders wat in die konsentrasiekampe van Harrismith en elders gesterf het tydens die driejarige worstelstryd teen Britse agressie, en die burgers wat hul lewens neergelê het vir die vryheid van hul volk.

Ná die Eeufees, waar ons volk die geluk gesmaak het om een te wees sonder partyverdeeldheid, het Afrikanernasionalisme ontstuitbaar opgebruis tot groot ontsteltenis van ons vyande. Afrikanereenheid het gedreig om die oorwinnaar van sy troon te stoot, en op 1 Maart 1940 is 'n laaghartige aanval op hierdie volksmonument van die Brandwag-Boer gemaak deur 'n vyand wat dit nie meer kon waag om in die lig te veg nie. Die monument is geskend, maar ons volk was nog heel.

Die monument sou egter nie weer herstel word nie, so het die Afrikaners gevoel. Daar sou groter besieling uitgaan van 'n verbreekte monument. 'n Steen is aangebring met die opskrif: „Hierdie monument is op die nag van 1 Maart 1940 deur die vyand van die Boerevolk geskend."

Britse imperialisme het die Afrikanervolk egter 'n wapen in die hand gestop waarmee hy homself sou skend. 'n Jaar later het die partypolitiek ons eenheid verbreek. Geen monument kon daarvoor opgerig word nie — hoef ook daarvoor opgerig te word nie, want in die parlementsgebou in Kaapstad het ons volk 'n monument vir sy verbreking. **Solank hierdie monument staan, sal verbreekte gedenktekens soos dié te Harrismith ook toonbeelde wees van 'n verbreekte geskiedenis en 'n verbreekte vryheidstrewe, want die Unie-parlement is inderdaad ook die Britse konneksie, en solank ons dit handhaaf en aanvaar ons die Britse oorheersing en verwerp ons volkseenheid.**

POLITIEK OOR DIE RADIO

Verteenwoordigers van alle politieke partye sal moontlik geleentheid kry om toesprake oor die radio te hoor voor die volgende algemene verkiesing, na verklaar is deur mnr. Caprara, Direkteur van die Suid-Afrikaanse Uitsaaikorporasie.

Parlementslid Verongeluk

Mnr. H. C. de Wet, L.V. vir Caledon, het verlede Woensdag op sy plaas Boontjieskraal, in 'n tragiese ongeluk die lewe gelaat deurdat hy in 'n dorsmasjien beland het. Hy was 53 jaar oud. Sy stoflike oorskot is Vrydagmiddag op sy plaas ter aarde bestel. Hy word oorlewe deur sy eggenote en vyf kinders.

Mnr. De Wet was die plaaslike leier van die Verenigde Party, watter party hy ook in die Volksraad verteenwoordig het. Hy is in 1933 onbestrede tot die volksraad verkies. In 1938 het hy sy teenstander, mnr. L. H. Fick, kandidaat van die destydse Nasionale Party, met 845 stemme verslaan. In 1943 het hy die H.N.P.-kandidaat, dr. Otto du Plessis, die redakteur van Die Oosterlig wat in Port Elizabeth uitgegee word, geklop met 'n meerderheid van 1112 stemme.

Mnr. De Wet was 'n baie vooruitstrewende boer en was betrokke, as direkteur, by verskeie landbou- en plaaslike handelsondernemings.

Die dood van mnr. De Wet laat 'n parlementêre vakature ontstaan wat opgevul moet word deur middel van 'n tussen-verkiesing vroeg aanstaande jaar.

Pirow se Besoek Aan Hitler

In „Die Nuwe Orde", weekblad van die Nuwe Orde vir Suid-Afrika, verskyn vanaf 8 Nov. 1945, in reeksvorm, die verhaal van adv. O. Pirow se amptelike reis in Europa kort voor die oorlog, en sy besoek o.a. aan die volgende:

Salazar, Franco, Chamberlain, Hitler, Mussolini, Koning Karel van Roemenië, Koning Leopold van die Belge, Hendrik Colijn, Eerste Minister van die Nederlande.

Vir die eerste keer word besonderhede gepubliseer oor sy onderhandelinge met Hitler en andere, wat die goedkeuring weggedra het van wyle genl. Hertzog, genl. Smuts en mnr. Neville Chamberlain. Hier word die sluier gelig voor die laaste pogings tot vrede en die toestande in Europa nege maande voor die uitbreek van die oorlog, soos gesien deur die enigste persoon wat so kort agtereen met soveel leidende staatshoofde gepraat het.

Teken in op
„DIE NUWE ORDE"
Posbus 1270, Pretoria.
Halfjaarliks 12/6. Jaarliks 25/-.
(Advt.)

WYNE EN BRANDEWYN

AANDAG ! !

SPESIALE VERMINDERING VAN PRYSE IN BELANG VAN ONS TALRYKE KLANDISIE (slegs geldig vanaf 1 Oktober tot 31 Desember e.k.

GENIET WYNE, BRANDEWYNE EN LIKEURS WAT SELF HUL ROEMRYKE POPULARITEIT VERWERF HET . . . ONGEEWENAARD IN ELKE OPSIG.

PRYSLYS:

	Per bottel in kissies van 12 bot.	Per gelling in 5-gelling-vaatjies
WYNSOORTE:		
Spesiaal Soet	2/3	10/6
Wit Jeripigo	1/6	8/-
Rooi Jeripigo	1/6	8/-
Malmsey	1/6	8/-
Wit Muskadel	1/5	7/6
Rooi Muskadel	1/5	7/6
Soet Port	1/5	7/6
Port	1/4	7/-
Pontak	1/4	7/-
Worcester Hock	1/4	7/-
Spesiale Sjerrie	1/4	7/-
Goue Sjerrie	1/4	7/-
Ou Bruin Sjerrie	2/3	10/6
Hanekraai	4/-	—
Vermouth (Franse en Italiaanse Tipes)	2/9	—
FONKELWYN:		
„La Vie"	7/6	—
Monis Grand Spumante	10/-	—
BRANDEWYN:		
Eureka	8/-	—
A. 1	7/6	—
Boegoe	7/6	—
LIKEURS:		
Kersie	6/3	—
Anys	6/3	—
Gemmer	6/3	—
Van der Hum	6/3	—
Creme de Menthe (Peperment)	7/-	—
JENEWER	7/6	—
JENEWER-LIKEURS:		
Lemoen	7/6	—
Suurlemoen	7/6	—

ENIGSTE VOORWAARDES:

(1) Deposito's, nl. 20/- per vaatjie en 5/- per kissie met bottels moet alle bestellings vergesel.

(2) Bestellings word slegs uitgevoer KONTANT MET BESTELLING of KONTANT BY AFLEWERING plus K.B.A.-koste, VRY OP SPOOR VLAKTEPLAATS.

(3) Bestellings per kissie mag bestaan uit verskillende soorte drank, mits dit 'n kissie van 12 bottels is.

LAAT U KERSFEES-KEUSE VAL OP DIE GEURIGE EXCELSIOR-DRANKE . . . UITSTEKEND VIR ELKE GELEENTHEID.

Tevredenheid onvoorwaardelik gewaarborg of geld terug.

Bestel nou van:
EXCELSIOR WYNMAKERY
Vlakteplaas-Stasie. K.P.

ONDERSTEUN ONS ADVERTEERDERS

Belangrike Dokument Op 1 Januarie Geopen

INHOUD BLY DALK GEHEIM

Op 1 Januarie 1946 sal waarskynlik een van die grootste raaisels van die geskiedenis van Suid-Afrika opgelos word wanneer 'n verseëlde dokument wat in 'n brandkas in die openbare biblioteek van Kaapstad bewaar word, oopgemaak word.

Hierdie dokument is opgestel deur wyle sir Graham Bower, wat in die jare voor die uitbreek van die Tweede Vryheidsoorlog die sekretaris van verskillende hoë kommissarisse in Kaapstad was. As sodanig was hy in al die politieke geheime van daardie dae ingewy.

Toe dr. L. S. Jameson op 29 Desember 1895 sy berugte inval in die Suid-Afrikaanse Republiek gedoen het, is dadelik — en tereg ook — vermoed dat Cecil Rhodes, indertyd Eerste Minister van Kaapland, agter die saak gesit het. **Die vraag is ook destyds dikwels gestel of Joseph Chamberlain, die Britse Minister van Kolonies, in die sameswering betrokke was of ten minste daarvan geweet het.** Chamberlain het dit egter steeds ontken. Toe 'n kommissie van ondersoek, wat deur die Britse regering aangestel is, aan die begin van 1897 allerlei getuienis oor die saak ingewin en daaroor verslag uitgebring het, was daar allerlei vrae waarop geen lig gewerp is nie.

„GEEN ONDERSOEK"

Daarom is die kommissie selfs van Britse kant spottenderwyse as die „Commission of no enquiry" bestempel. Daarmee is die saak so gelaat tot vandag toe.

Sir Graham Bower, wat voor die kommissie van ondersoek ronduit erken het dat hy van die sameswering in verband met die Jameson-inval geweet het, het enige jare gelede, toe hy reeds 'n hoë ouderdom bereik het, 'n dokument opgestel waarin hy, soos hy self verklaar het, alle geheime wat nog aan die saak kleef, ophelder en vir die eerste maal die ware toedrag openbaar.

Hierdie dokument is vir bewaring aan die Kaapse biblioteek oorhandig met die versoek dat dit eers op 1 Januarie 1946 oopgemaak moet word. Dan sal dit presies vyftig jaar gelede wees dat die Jameson-inval plaasgevind het.

Dit is egter twyfelagtig of die inhoud van die dokument openbaar gemaak sal word indien dit Engeland in 'n swak lig sal stel — veral in hierdie stadium waar Engeland besig is om in alle vroomheid mense te verhoor wat van „agressie" en „sameswerings" beskuldig word.

VAN ZYLS

— DIE MANSUITRUSTERS —

PAARL

Baie groot voorraad TENNISRAKETTE op hande. HERSNARINGS van rakette onder spesiale toesig. Netjiese SNYERSPAKKE. Skrywe om maatvorms en monsters.

BAIE GOEIE BEHANDELING
EN BILLIKE PRYSE

Turkse Studente Val Linkse Blaaie Aan

'n Skare Turkse studente het verlede week die kantore van twee dagblaaie wat volgens hul mening Kommunistiese en Linkervleuelse neigings toon, beskadig en die drukperse vernietig, berig SAPA-Reuter uit Stamboel. Hulle het ook 'n boekwinkel in die Russiese woonbuurt verwoes.

Die polisie het probeer om die skare te stuit, maar die studente was vasberade om hul werk uit te voer en gedurende die botsings wat gevolg het, is tien persone so ernstig beseer dat hulle vir behandeling na die hospitaal verwyder moes word.

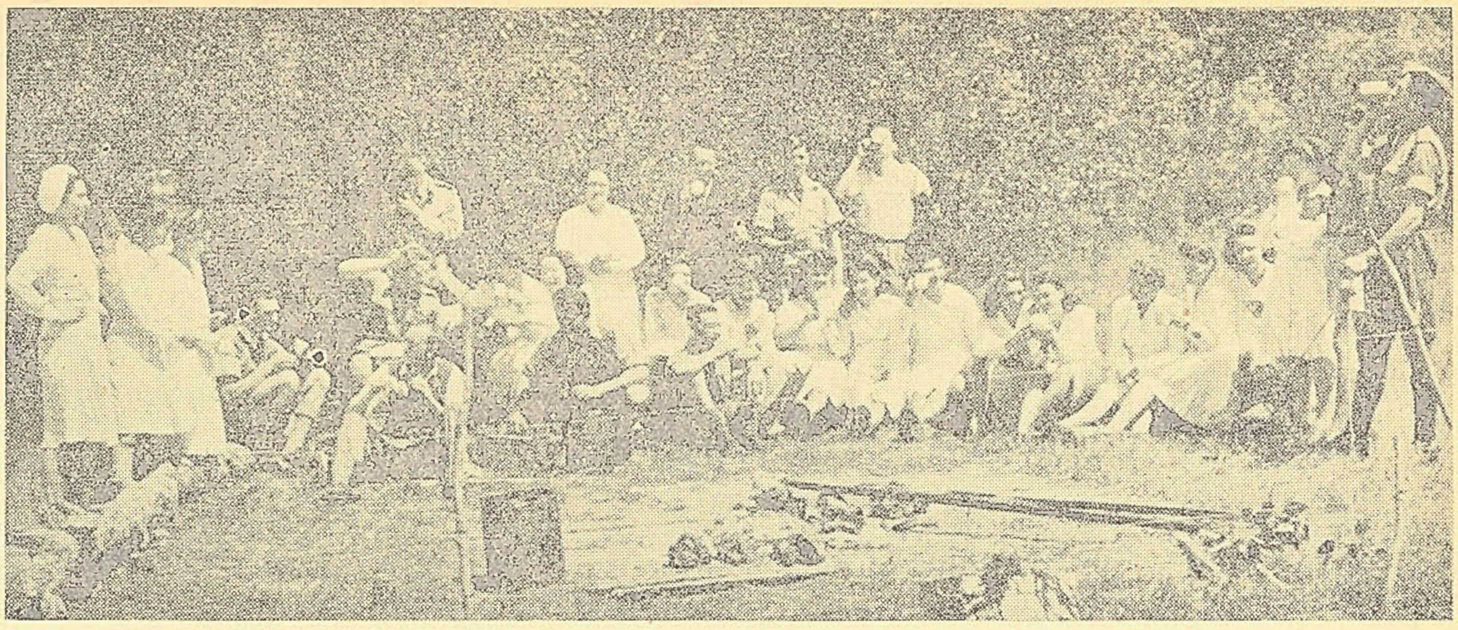

Die vrouewag wat onlangs te Bellville laer getrek het, tesame met lede van die O.B.-wag wat die kamp bewaak het, geniet hier 'n koppie koffie om die kampvuur.

Mynwerkers Stig Eie Party Uit Wanhoop Aan Stelsel

Mynwerkers op Johannesburg verklaar: Volksraadslede wat nog ons belange op die hart dra, word deur hul partykoukusse beheer. Ons enigste uitweg is dus om ons eie kandidate te stel wat nie deur partykwessies aan bande gelê word nie.

Omdat die mynwerkers nie kans sien om hul belange bevorder te kry deur middel van die bestaande partye nie, gaan hulle 'n „Mynwerkersparty" stig.

Dit is besluit deur die verteenwoordigers van 152 mynskagte; 'n komitee is benoem om die voorlopige organisasie van die voorgestelde party in die haak te kry. Teen die middel van hierdie maand sal 'n massa-vergadering van mynwerkers gehou word om die Mynwerkersparty amptelik te stig.

Die nuwe party is voornemens om reeds by die volgende algemene verkiesing hul eie kandidate te stel.

NOODSAAKLIK

Hierdie voorgenome stigting beklemtoon, uit onverwagte oord, die juistheid van die O.B.-beleid, ten opsigte van die ondoeltreffendheid en uitgediendheid van die partystelsel en die noodsaaklikheid van staatkundige hervorming ten einde ook aan die beroepe of nerings bestuurlike magte te gee.

Dat die mynwerkers as mynwerkers seggenskap in die landsbestuur wil hê is reg en noodsaaklik. Die reg en noodsaaklikheid geld eweseer vir alle ander nerings. Maar die metode wat die mynwerkers wil volg om hul doel te bereik, is verkeerd.

Geen partypolitieke regering gaan vir die mynwerkers iets doen waarvoor die mynwerkers se eie verteenwoordigers die eer gaan kry nie. Hulle verteenwoordigers gaan in 'n partypolitieke volksraad geïsoleer en magteloos wees, en hierdie isolasie en magteloosheid gaan reflekteer op die mynwerkers daarbuite.

PARTYE IN PAD

Solank die landsbestuur gedomineer word deur verteenwoordigers van politieke partye, sal beroepsverteenwoordigers geïsoleerd en magteloos bly, en sal die probleme van die beroepsgroep onopgelos bly.

Politieke partye moet gaan. 'n Nuwe stelsel moet kom wat voorsiening maak vir 'n bestuurlike liggaam waarin uitsluitlik verteenwoordigers van beroepe of nerings sitting sal hê.

Dit wil die O.B. hê. En dit gaan kom.

Oral op die mure is daar handskrifte.

V.S.A. Steun Iran

James Byrnes, die Amerikaanse Minister van Buitelandse Sake, het die Iraniese regering verseker dat die V.S.A. die handhawing van Iraniese onafhanklikheid beoog. Sy nota lui dat „die Verenigde State se belangstelling vir die handhawing van Iran se soewereiniteit en gebiedsonskendbaarheid in geen opsig verander het nie".

7 Miljoen Werkloses A.s. Jaar In V.S.A.

Luidens amptelike verslae sal daar aanstaande jaar 7,000,000 werkloses in die Verenigde State wees, en sal Januariemaand boonop nog 'n kwota van 1 miljoen stakers oplewer. Hierdie skattings was dusver geheim, maar dis verklap deur die minister van handel, Henry Wallace, aan die Huis van Verteenwoordigers se toekenningskomitee.

Wallace se verslag voorspel dat die inkomste van die sakewêreld gedurende die volgende vier jaar tweekeer soveel sal wees as voor die oorlog, terwyl die inkomste van salaris- en loontrekkers met 25,000 miljoen dollar sal verminder op verlede jaar se volksinkomste van 194,000 miljoen dollar.

Die Minister het aan die Komitee verklaar dat, met 7 miljoen werkloses enersyds en 'n sakewêreld met 'n verdubbelde voor-oorlogse inkomste andersyds, hy ernstige moeilikhede te wagte is.

Rusland Stook Rebellie, V.S.A. Ondersteun Iran

Volgens berigte vroeër in die week het dit gelyk asof Rusland se avontuur in Iran na verwagting gaan verloop. Latere berigte dui egter op volhardende Iraniese verset — moontlik ingegee deur Brits-Amerikaanse simpatie. Jongste berigte oor die pogings van die rebelle tot verbinding met die vestingstad Merv lyk onrusbarend baie na 'n Russiese tandevertoon.

Amerika het intussen haar kaarte op die tafel gelê deur volle steun aan die Iraniese regering toe te sê.

Onderstaande is 'n relaas van die Iraniese situasie.

„Politieke terrorisme" waaraan die Iraniese magte in die provinsie Azerbaijan hulle sou skuldig gemaak het, ten opsigte van die plaaslike bevolking, wat plaaslike regte geëis het waarop hulle (volgens Russiese mening) geregtig is, is die rede waarom hulle gekant is teen die verdere toesending van Iraniese magte na dié provinsie, het die Russe vir die Engelse vertel in antwoord op die Britse vraag insake Noord-Iran.

Die Russiese regering het die Amerikaanse voorstel dat alle vreemde troepe teen 1 Januarie uit Iran verwyder moet word, verwerp.

OLIE-KONSESSIE

Hierdie onverbiddelike houding van die Russe het die Iraniese krisis verskerp en daar is reeds sprake van 'n moontlike opvolger vir die huidige Eerste Minister, Hakimi. Die naam van Sultaneh word genoem. Van hom is bekend dat hy bereid sal wees om al die Russiese eise om olie-konsessies toe te staan; alle manne van wie die Russe nie hou nie uit die regering te weer; en alle leiers van anti-Russiese partye uit Iran te verban.

As dit gebeur, sal dit 'n volkome oorwinning vir die Russe wees, maar 'n kwaai klap in die gesig vir die Britte en die Amerikaners. Die sterk Volkswilparty is egter beslis gekant teen so 'n stap.

ONWETTIGE BESTUUR

In die tussentyd het die Demokratiese Party, wat die Russe glo nie steun nie, maar met wie hulle net „ideologiese meegevoel" het, verkiesing gehou in Noord-Iran. Sewehonderd demokratiese kandidate is glo verkies en 'n Nasionale Vergadering is saamgestel. In hierdie verband verklaar Premier Hakimi: „Die sogenaamde nasionale vergadering is heeltemal onwettig en die regering sal binnekort 'n verklaring daaroor uitreik".

Nadat die demokrate — soos die rebelle nou al begin bekend word — die provinsie Azerbaijan behoorlik geterroriseer het deur konstabels, offisiere en amptenare te vermoor en hul lyke te vermink, het hulle koers gevat na die „heilige" stad Meshed, hoofstad van die Provinsie Khorosan. Meshed is net 'n paar myl van die Frans-Kaspiese spoorweg van Rusland en is gevolglik in besonder goeie verbinding met die Russiese vestingstad Merv.

BURGEROORLOG

Sake het nou ontwikkel tot 'n burgeroorlog wat van bo af beheer word deur die Russiese besettingsmagte, lui Sapa-Reuter se jongste berigte insake Iran. Stap vir stap word strategiese dorpe en provinsies van die sentrale regering geïsoleer en reeds staan slegs die helfte van die bevolking van Iran nog onder Teheran se bra onvaste beheer.

Die Iraniese regering het 'n Opperraad van ses man aangestel om nood-aangeleenthede te behartig.

Hoewel die Iraniese regering voortdurend in voeling met Moskou bly, is nog niks bereik nie. Die Iraniese ambassadeur in Washington het die V.S.A.-regering meegedeel „dat die Russe voortgaan om die rebelle in Iran te steun en dat ons daarop aandring dat hulle hul steun moet terugtrek".

TEEN BRITTANJE

Sapa-Reuter berig dat Rusland se optrede in Iran geen altruïstiese grondslag het nie. „Die eise het niks met hervormings te doen nie. Dit gaan oor olie-konsessies en die verwydering van die Britse invloed uit Iran". Rusland sal dit nie waag om hom van sy bondgenote te vervreem ten einde hervormings in Noord-Iran deur te voer nie. Dit is duidelik dat 'n verskuiwing van die magsewewig in die Midde-Ooste aan die gang is.

Hoewel die Russiese beleid duidelik is, is die Britse houding nog duister.

BINNE 10 DAE
'N GESONDER MAN . . .

BINNE 90 DAE
'N STERK MAN . . .
of so nie betaal ek u lesgeld terug.

JOHAN HEFER
se duisende suksesse is U WAARBORG

Seuns en jong mans verlang
MOOI SPIERE en
REUSE KRAG . . .
Bejaarde mans verlang
BLYWENDE GESONDHEID
JOHAN HEFER voorsien in altwee.

Ontvang u kursusse deur die pos en oefen in u slaapkamer, sonder dat enigeen daarvan weet.

Billike Pryse. — Maklike Terme. Skryf vandag of vul die Koepon in en pos dit aan:

JOHAN HEFER,
Hefer-Instituut,
Bus 3494, Kaapstad.

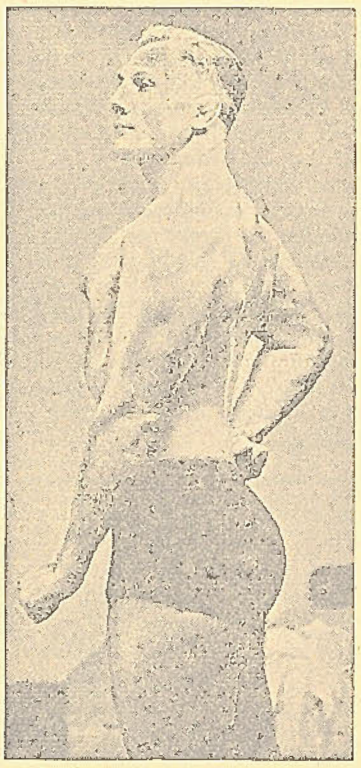

Johan Hefer

Stuur my asb. gratis besonderhede omtrent u kursusse.

Naam ....

Adres ....

Ouderdom ....